

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
των Περιφερειών

Commission for
the Environment,
Climate Change and Energy

ENVE

GDGL Campaign: Handbook

Επικοινωνήστε μαζί μας
στη διεύθυνση:
greendeal@cor.europa.eu

Green Deal
Going Local

Τι είναι το εγχειρίδιο «Πράσινη Συμφωνία και τοπική δράση»;

Παρέχει καθοδήγηση για την πράσινη μετάβαση στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές

Η Πράσινη Συμφωνία είναι η **νέα αναπτυξιακή στρατηγική της ΕΕ**, η οποία αποσκοπεί στη μετάβαση της Ευρώπης προς έναν πιο βιώσιμο και ανθεκτικό τρόπο ζωής. Στην ουσία, πρόκειται για έναν χάρτη πορείας που δρομολογήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως απάντηση στην υποχρέωση της ΕΕ να αντιμετωπίσει την κλιματική αλλαγή και τα λοιπά περιβαλλοντικά ζητήματα.

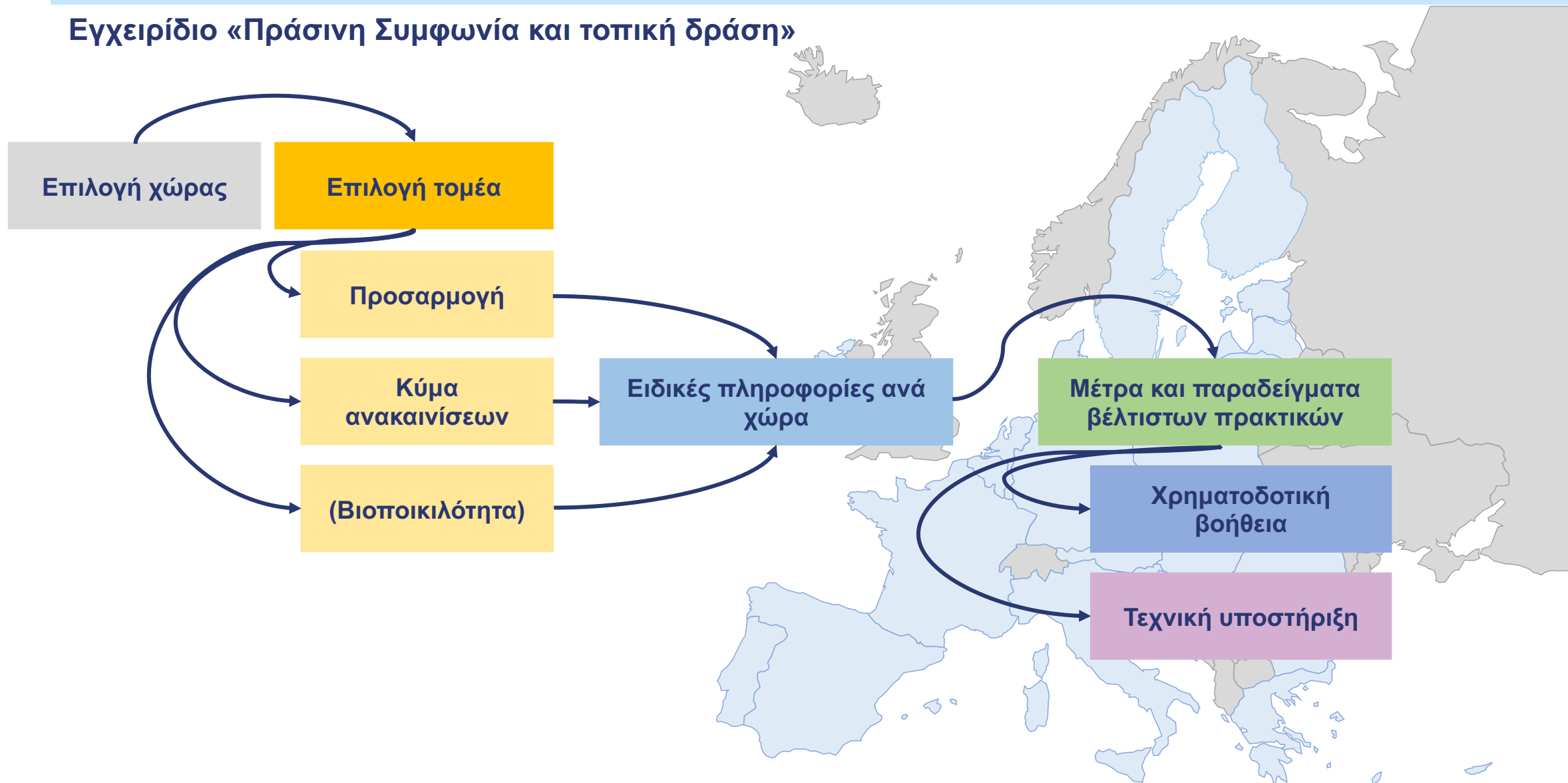
Σκοποί και στόχοι:

- ενσωμάτωση του στόχου της **κλιματικής ουδετερότητας** έως το 2050 στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα·
- μείωση των **εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου** τουλάχιστον κατά 55 % σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 έως το 2030·
- τόνωση της δημιουργίας **πράσινων θέσεων εργασίας** και διατήρηση του ιστορικού της ΕΕ όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, με παράλληλη **ανάπτυξη της οικονομίας της**·
- διασφάλιση μιας δίκαιης μετάβασης η οποία **δεν αφήνει κανέναν στο περιθώριο**·
- προστασία της **υγείας και της ευημερίας** των πολιτών από κινδύνους που σχετίζονται με το περιβάλλον.

Το παρόν **εγχειρίδιο** παρέχει καθοδήγηση στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές (ΤΠΑ) για την **εφαρμογή της Πράσινης Συμφωνίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο**. Παρέχει συνδρομή στην **εξεύρεση των κατάλληλων μέτρων** για την αντιμετώπιση των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής. Παρέχει καθοδήγηση όσον αφορά **περιπτωσιολογικές μελέτες, χρηματοδοτική βοήθεια και τεχνική υποστήριξη** στους τομείς της **προσαρμογής, του κύματος ανακαινίσεων και της βιοποικιλότητας**.

Πώς λειτουργεί: Κάνοντας κλικ στο Εγχειρίδιο

Εγχειρίδιο «Πράσινη Συμφωνία και τοπική δράση»

Κύπρος

Θέλετε να γίνεται πιο ανθεκτικοί; Ενημερωθείτε σχετικά με την [προσαρμογή](#) στην κλιματική αλλαγή και τα διάφορα μέτρα που εφαρμόζονται στην κλιματική σας ζώνη.

Θέλετε να μάθετε περισσότερα για τον τρόπο ανακαίνισης των κτιρίων σας; Ενημερωθείτε σχετικά με τα μέτρα του κύματος ανακαίνισεων!

Κύπρος

Η σημασία της προσαρμογής για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές

Προσαρμογή...

- ... είναι η διαδικασία **ευθυγράμμισης με τα υφιστάμενα ή τα αναμενόμενα ακραία κλιματικά φαινόμενα** και τις επιπτώσεις τους.
- ... εφαρμόζεται στο φυσικό και αστικό περιβάλλον και υλοποιείται με ανθρώπινη παρέμβαση.
- ... είναι σημαντική για την ελαχιστοποίηση των βλαβών.
- ... επιδιώκει την **εξεύρεση λύσης για τη διαβίωση υπό συνθήκες πιθανής κλιματικής αλλαγής**.
- ... διαφέρει από τον μετριασμό, ο οποίος αποσκοπεί στην επιβράδυνση των βλαβών που προκαλούνται από την κλιματική αλλαγή.

Είναι σημαντική για τις **τοπικές και τις περιφερειακές αρχές** επειδή...

- ... οι φυσικές συνέπειες και οι συναφείς κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής διαφέρουν σημαντικά σε περιφερειακό επίπεδο.
- ... δεν υπάρχει **ενιαία λύση για όλες τις περιπτώσεις: η προσαρμογή εξαρτάται από το εκάστοτε πλαίσιο!**

Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να επιλέξουν **ειδικά προσαρμοσμένα μέτρα προσαρμογής**, επειδή...

- οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής μπορούν ήδη να γίνουν αισθητές, σε παγκόσμιο, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
- ... τα εθνικά μέτρα ενδέχεται να μην είναι απολύτως εφαρμόσιμα στις τοπικές και περιφερειακές συνθήκες.

Οι περιφερειακοί φορείς χάραξης πολιτικής καλούνται να αναπτύξουν ειδικά προσαρμοσμένα μέτρα προσαρμογής που **να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες των κοινοτήτων τους**. Μπορούν να επιλέξουν μεταξύ **γκρίζων, πράσινων και ήπιων μέτρων**, τα οποία αφορούν είτε...

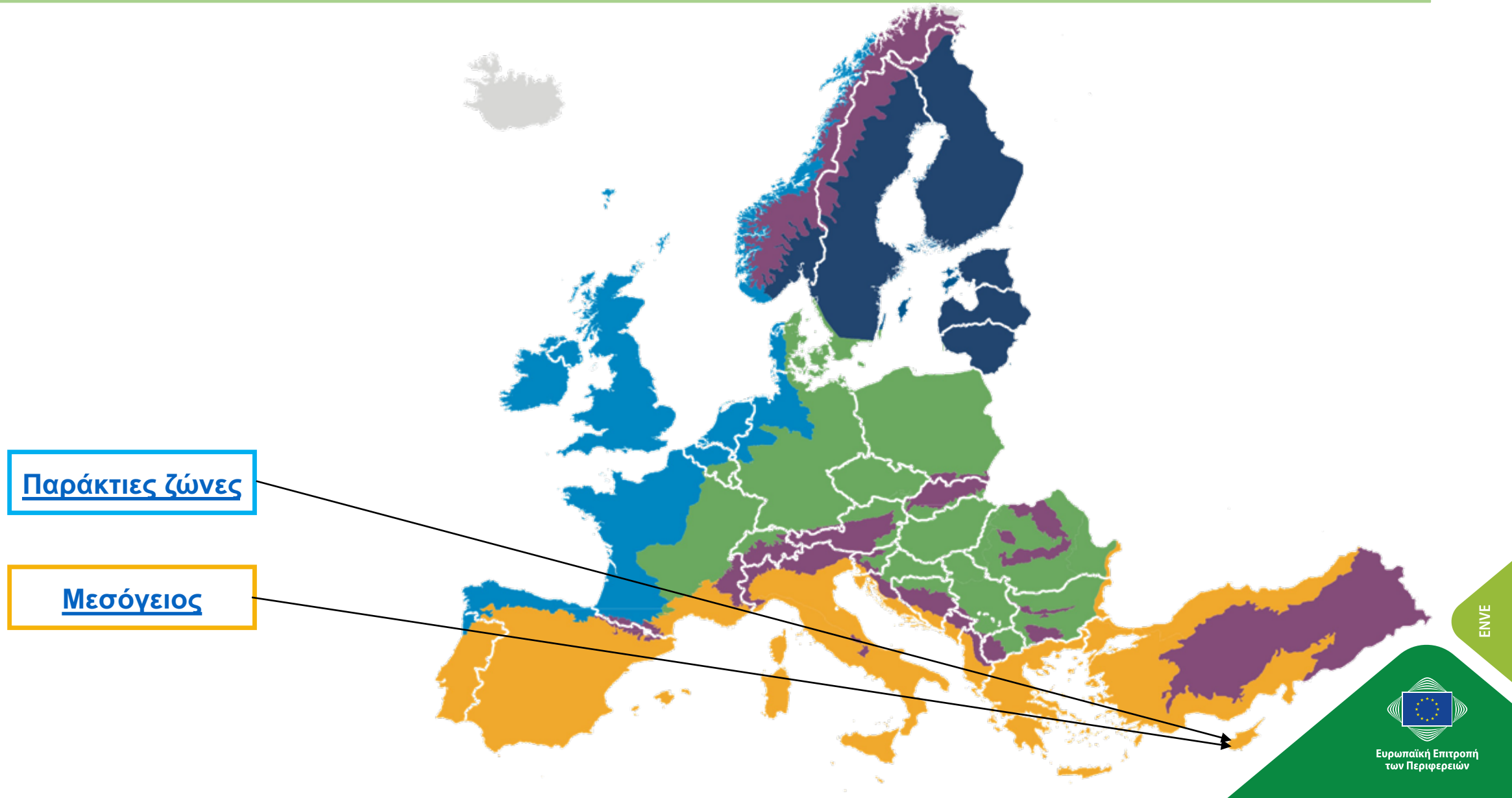
- ... **σταδιακή προσαρμογή**, η οποία διατηρεί τα ουσιώδη χαρακτηριστικά ενός συστήματος· είτε
- ... **προσαρμογή μέσω μετασχηματισμού**, η οποία μεταβάλλει τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά ενός κοινωνικοοικολογικού συστήματος.

Ενημερωθείτε για τα μέτρα προσαρμογής
και τις βέλτιστες πρακτικές στην **Κύπρο!**

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
των Περιφερειών

Κύπρος – Επιλέξτε κλιματική ζώνη

Παράκτιες ζώνες και περιφερειακές θάλασσες

Μάθετε πώς να...

... προστατέψετε τις ακτές

Λόγω της τήξης του πάγου και του χιονιού, αναμένεται άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η οποία πιθανότατα θα επηρεάσει τις παράκτιες ζώνες και τις περιφερειακές θάλασσες μέσω ανόδου της στάθμης της θάλασσας, παράκτιων πλημμυρών και αύξησης της θερμοκρασίας της επιφάνειας της θάλασσας.

... καταπολεμήσετε τις ασθένειες

Οι υψηλότερες θερμοκρασίες είναι πιθανό να επηρεάσουν την οξύτητα των ωκεανών και να αλλάξουν τις κοινότητες φυτοπλαγκτού. Επιπλέον, οι υδατογενείς ασθένειες ενδέχεται να βλάψουν τη βιοποικιλότητα και να προκαλέσουν προβλήματα υγείας.

... διαχειριστείτε το αλιευτικό δυναμικό

Οι κλιματικές επιπτώσεις ενδέχεται να οδηγήσουν σε μετανάστευση θαλάσσιων ειδών προς τον Βορρά, δημιουργώντας όχι μόνο ευκαιρίες για την αλιεία, αλλά και αυξανόμενο αριθμό θαλάσσιων ανενεργών ζωνών.

Περιφέρεια της Μεσογείου

Μάθετε πώς να...

... διαχειριστείτε τις υψηλότερες θερμοκρασίες

Ειδικά στην περιοχή της Μεσογείου, οι θερμοκρασίες αναμένεται να είναι πολύ υψηλότερες από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, με αποτέλεσμα, για παράδειγμα, να αυξηθεί η ζήτηση ψύξης και ιατρικής βοήθειας για όσους πάσχουν θερμική καταπόνηση, αφυδάτωση και θερμοπληξία. Επίσης, ο θερινός τουρισμός ενδέχεται να μειωθεί, ωστόσο, άλλες εποχές θα μπορούσαν να επωφεληθούν θετικά.

... διαχειριστείτε τους υδάτινους πόρους

Οι υψηλότερες θερμοκρασίες σε συνδυασμό με τη μείωση των θερινών βροχοπτώσεων υπάρχει περίπτωση να επιφέρουν ξηρασία και, τελικά, ακραίο καύσωνα και ανταγωνισμό για τους υδάτινους πόρους μεταξύ των διαφόρων χρηστών, όπως τα νοικοκυριά, η βιομηχανία και ο γεωργικός τομέας.

... προστατέψετε τα δάση

Οι δασικές πυρκαγιές μπορούν να εξαπλωθούν γρήγορα στην ύπαιθρο, ιδίως σε περιοχές με πολλά δέντρα ή χόρτα/θάμνους, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της οικονομικής αξίας των δασών και των γειτονικών βιομηχανιών.

... προστατέψετε τη βιοποικιλότητα

Η εξάπλωση μη αυτοχθόνων ειδών, τα οποία απειλούν τα οικοσυστήματα, τους οικοτόπους ή άλλα είδη, είναι πιθανότατα αποτέλεσμα της αύξησης της θερμοκρασίας. Αυτό επιφέρει επίσης ανοδική μετατόπιση των φυτικών και ζωικών ειδών και αυξημένο κίνδυνο απώλειας της βιοποικιλότητας.

... καταπολεμήσετε τις ασθένειες

Οι υψηλότερες θερμοκρασίες θα επηρεάσουν κατά πάσα πιθανότητα την επέκταση των οικοτόπων για τους φορείς ασθενειών του Νότου, γεγονός που μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα κακή υγεία και μειωμένη παραγωγικότητα της εργασίας, καθώς και υψηλότερες τιμές των τροφίμων.

Μάθετε πώς να διαχειριστείτε τις υψηλότερες θερμοκρασίες

- [Βελτίωση της θερμομόνωσης](#)
- [Κατακόρυφη φύτευση](#)
- [Αύξηση των σκιασμένων περιοχών](#)
- [Πράσινες / ανακλαστικές στέγες](#) και περιοχές
- [Βελτίωση του αρδευτικού συστήματος στον γεωργικό τομέα](#)
- [Αύξηση και αναζωογόνηση των χώρων πρασίνου](#)
- [Πάρκα και σιντριβάνια](#) στις πόλεις
- [Αξιολόγηση ευπάθειας](#)
- [Σχέδια δράσης για κύματα καύσωνα](#)

Μάθετε πώς να προστατέψετε τις ακτές

- [Τεχνητές αμμοθίνες & αποκατάσταση αμμοθινών](#)
- [Υδατοφράγματα](#)
- [Τεχνητή επαναπλήρωση των ακτών](#)
- [Αντιπλημμυρικά φράγματα](#)
- [Μετατόπιση υποδομών](#) σε μεγαλύτερο υψόμετρο
- [Αποκατάσταση και συντήρηση πλημμυρικών περιοχών](#)
- [Αποκατάσταση και συντήρηση υγροτόπων](#)
- [Εκτίμηση / χαρτογράφηση μελλοντικής διάβρωσης](#)
- [Αξιολόγηση ευπάθειας](#)
- Συμπερίληψη της ανόδου της στάθμης της θάλασσας στον [μελλοντικό πολεοδομικό σχεδιασμό](#)
- [Σταθεροποίηση απόκρημνων βραχωδών ακτών](#)
- [Ενίσχυση απόκρημνων βραχωδών ακτών](#)

Μάθετε πώς να διαχειριστείτε τους υδάτινους πόρους

- Βελτίωση του [αρδευτικού συστήματος](#) στον γεωργικό τομέα
- [Εγκαταστάσεις συγκράτησης υδάτων](#)
- [Αύξηση των χώρων πρασίνου στις πόλεις](#)
- [Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης](#)
- [Ευαισθητοποίηση σχετικά με την κατανάλωση νερού](#)

Μάθετε πώς να προστατέψετε τα δάση

- [Γεωργοδασοκομία](#)
- [Αξιολόγηση ευπάθειας](#)
- [Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης](#)

Μάθετε πώς να προστατέψετε τη βιοποικιλότητα

- [Υποβρύχιες συσκευές αναρρόφησης](#)
- [Αμειψισπορά](#)
- Εισαγωγή [φυσικών θηρευτών](#)
- Προσδιορισμός των πλέον [προβληματικών ειδών](#) και παρακολούθηση των κινήσεών τους

Μάθετε πώς να καταπολεμήσετε τις ασθένειες

- Προσδιορισμός των πλέον [προβληματικών βιολογικών φορέων και παθογόνων παραγόντων](#) και παρακολούθηση των μετακινήσεών τους
- [Εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την αλλαγή συμπεριφοράς](#)
- [Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης](#)

Μάθετε πώς να διαχειριστείτε το αλιευτικό δυναμικό

- [Υποβρύχιες συσκευές αναρρόφησης](#)
- Εισαγωγή [φυσικών θηρευτών](#)
- Προσδιορισμός των πλέον [προβληματικών ειδών](#)
και παρακολούθηση των μετακινήσεών τους
- [Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης](#)
- [Διαίρεση σε ζώνες βάσει κινδύνου](#)

Βελτίωση της θερμομόνωσης

Γκρίζα μέτρα

Βελτίωση της θερμομόνωσης

Προσαρμογή

Υπάρχουν διάφορες επιλογές για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κτιρίων στην κλιματική αλλαγή σε περίπτωση υπερβολικά υψηλών θερμοκρασιών. Οι επιλογές αυτές αφορούν τον σχεδιασμό κτιρίων —συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τεχνολογιών ΤΠ για τη βελτιστοποίηση της θερμικής άνεσης— και τα κελύφη κτιρίων. Η θερμομόνωση αποτελεί σημαντική τεχνολογία για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια με την πρόληψη του θερμικού κέρδους και της απώλειας θερμότητας μέσω του κελύφους των κτιρίων.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Διαβίωση σε δενδρόσπιτο στο [Torino](#): συνδυασμός μέτρων προσαρμογής και μετριασμού για τη βελτίωση της άνεσης (Ιταλία)
- [Ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας](#) των κτιρίων έναντι υπερβολικής θερμότητας

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Κατακόρυφη φύτευση

Γκρίζα μέτρα

Κατακόρυφη φύτευση

Προσαρμογή

Με την αύξηση της αστικής πυκνότητας και τη μείωση της διαθεσιμότητας εκτάσεων γης, η κατακόρυφη φύτευση έχει ενταθεί προκειμένου να ενισχυθεί η χρήση της βλάστησης στις αστικές περιοχές. Η κατακόρυφη φύτευση έχει διάφορες θετικές επιδράσεις: μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ψύξη, τη διαχείριση των υδάτων, καθώς και για την εξασφάλιση του εφοδιασμού τροφίμων.

Βέλτιστες πρακτικές:

- [Συντελεστής βιοτόπων Βερολίνου](#) (Γερμανία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Αύξηση των σκιασμένων περιοχών

Πράσινα και γκρίζα μέτρα

Αύξηση των σκιασμένων περιοχών

Προσαρμογή

Η αύξηση των σκιασμένων περιοχών θεωρείται μια από τις αποτελεσματικότερες στρατηγικές για τη βελτίωση της θερμικής άνεσης το καλοκαίρι. Οι στρατηγικές αστικού σχεδιασμού μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της θερμικής άνεσης των πεζοδρόμων μιας πόλης κατά τους θερινούς μήνες. Ορισμένες από τις στρατηγικές αυτές περιλαμβάνουν την εγκατάσταση ηλιακών σκιάστρων σε κτίρια, τη φύτευση δέντρων και την αύξηση της σκίασης για την καταπολέμηση του φαινομένου της θερμικής νησίδας.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Κοινωνική ευπάθεια σε κύματα καύσωνα – από την αξιολόγηση έως την εφαρμογή μέτρων προσαρμογής [στο Košice και την Trnava](#) (Σλοβακία)
- Τα δέντρα της [Βαρκελώνης](#), τα οποία μετριάζουν το κλίμα αυτής της μεσογειακής πόλης (Ισπανία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Πράσινες / ανακλαστικές στέγες και περιοχές

Γκρίζα / Πράσινα μέτρα

Πράσινες / ανακλαστικές στέγες

Προσαρμογή

Πράσινη οροφή είναι ένα στρώμα βλάστησης το οποίο φυτεύεται πάνω από ένα σύστημα στεγανοποίησης εγκατεστημένο σε μια επίπεδη ή ελάχιστα επικλινή στέγη. Οι πράσινες στέγες είναι επίσης γνωστές ως φυτικές ή οικολογικές στέγες. Συμβάλλουν στον έλεγχο της απορροής και στη συγκράτηση ομβρίων υδάτων, στην απορρόφηση της περίσσειας ύδατος, στον περιορισμό του φαινομένου της αστικής θερμικής νησίδας, στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και στη μόνωση των κτιρίων.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Πράσινες στέγες στη [Βασιλεία](#): Συνδυασμός μέτρων προσαρμογής και μετριασμού
- Τέσσερις πυλώνες της στρατηγικής για τις πράσινες στέγες του [Αμβούργου](#): οικονομικά κίνητρα, διάλογος, κανονιστική ρύθμιση και επιστήμη

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Αύξηση και αναζωογόνηση των χώρων πρασίνου

Πράσινα μέτρα

Αύξηση και αναζωογόνηση των χώρων πρασίνου

Προσαρμογή

Οι χώροι πρασίνου στις πόλεις μετριάζουν τις επιπτώσεις της ρύπανσης και μπορούν να περιορίσουν ένα φαινόμενο γνωστό ως φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας, το οποίο αφορά τη θερμότητα που παγιδεύεται σε αστικές περιοχές. Το φαινόμενο αυτό απαντάται στις πόλεις ως αποτέλεσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας. Οι αστικοί χώροι πρασίνου, όπως πάρκα, παιδικές χαρές και πράσινες οικιστικές εγκαταστάσεις, μπορούν να ενισχύσουν την ψυχική και σωματική υγεία και να μειώσουν τη νοσηρότητα και τη θνησιμότητα στις αστικές περιοχές, παρέχοντας ψυχολογική χαλάρωση και ανακούφιση από το άγχος. Το «πρασίνισμα» του περιβάλλοντος διαβίωσης δεν ωφελεί μόνο την υγεία και την ευημερία. Διευκολύνει επίσης τη διαχείριση των υδάτων, προωθεί τη βιοποικιλότητα σε κατοικημένες περιοχές και μπορεί να συμβάλει στη μείωση των επιπτώσεων της ηχορύπανσης.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Φιλικός προς το περιβάλλον αστικός σχεδιασμός για αποκεντρωμένη οικολογική διαχείριση των ομβρίων υδάτων στο [Ober-Grafendorf](#) (Αυστρία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Πάρκα και σιντριβάνια στις πόλεις

Πράσινα μέτρα

Πάρκα και σιντριβάνια στις πόλεις

Προσαρμογή

Τα πάρκα και τα σιντριβάνια ως χώροι αναψυχής αποτελούν σημαντικά μέσα για τον περιορισμό του φαινομένου της θερμικής νησίδας. Η επισκευή ιστορικών κρηνών και η εγκατάσταση καινούριων μπορούν να βοηθήσουν τους ανθρώπους που βιώνουν τις αρνητικές επιπτώσεις της θερμότητας στην πόλη διότι τους παρέχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν το νερό για να δροσιστούν ή να το πιούν. Τα τρεχούμενα νερά μπορούν να μειώσουν τη θερμοκρασία του αέρα μέσω της εξάτμισης, της απορρόφησης και της μεταφοράς της θερμότητας, δεδομένου ότι η ψυκτική επίδραση του ρέοντος ύδατος είναι μεγαλύτερη από εκείνη του στάσιμου. Ο ψεκασμός νερού από ένα σιντριβάνι έχει ακόμη μεγαλύτερο ψυκτικό αποτέλεσμα, λόγω της μεγάλης επιφάνειας επαφής μεταξύ του νερού και του αέρα, η οποία ενεργοποιεί την εξάτμιση. Η ύγρανση των οδών ασκεί επίσης ψυκτική επίδραση και είναι προτιμότερο να πραγματοποιείται το πρωί και το απόγευμα υπό άμεσο ηλιακό φως. Τα σιντριβάνια μπορούν να μειώσουν τη θερμοκρασία του περιβάλλοντος αέρα κατά 3°C και η ψυκτική τους επίδραση μπορεί να γίνει αισθητή σε απόσταση έως και 35 μέτρων. Τα σιντριβάνια ασκούν επίσης κοινωνική επίδραση διότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τα παιδιά ως παιδικές χαρές και να χρησιμεύσουν ως σημεία συνάντησης σε πάρκα και πλατείες.

Βέλτιστες πρακτικές:

- [Στουτγκάρδη](#): καταπολέμηση του φαινομένου της θερμικής νησίδας και της κακής ποιότητας του αέρα με διαδρόμους εξαερισμού και πράσινες-γαλάζιες υποδομές (Γερμανία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Σχέδια δράσης για κύματα καύσωνα

Ήπια μέτρα

Σχέδια δράσης για κύματα καύσωνα

Προσαρμογή

Προκειμένου να βελτιωθεί η ανταπόκριση των συστημάτων δημόσιας υγείας σε ακραίες θερμοκρασίες και κύματα καύσωνα, το έργο [EuroHEAT](#) ποσοτικοποίησε τις επιπτώσεις της θερμότητας στην υγεία στις πόλεις της Ευρώπης και προσδιόρισε επιλογές για τη βελτίωση της ετοιμότητας των συστημάτων υγείας και της δυνατότητας ανταπόκρισής τους για την προστασία της υγείας. Το βασικό μήνυμα του εγχειρήματος αυτού είναι ότι η θερμότητα απειλεί την υγεία και η κλιματική αλλαγή αυξάνει την εμφάνιση κυμάτων καύσωνα. Οι επιπτώσεις των θερμών καιρικών συνθηκών στην υγεία μπορούν να προληφθούν και να θεσπιστούν στρατηγικές και μέτρα στον τομέα της δημόσιας υγείας. Η πρόληψη απαιτεί ένα χαρτοφυλάκιο δράσεων σε διάφορα επίπεδα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται: μετεωρολογικά συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης· ιατρικές συμβουλές· υπηρεσίες υγείας απευθυνόμενες σε ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες· αριθμοί επικοινωνίας χωρίς χρέωση για την παροχή πληροφοριών και βοήθειας· διανομή γευμάτων και κατ' οίκον φροντίδα.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Εφαρμογή του πορτογαλικού σχεδίου [έκτακτης ανάγκης για κύματα καύσωνα](#)
- [Σχέδιο δράσης](#) για κύματα καύσωνα στην Αγγλία
- Αυστριακό σχέδιο [προστασίας από τη θερμότητα](#)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Βιώσιμα συστήματα αποστράγγισης

Γκρίζα μέτρα

Βιώσιμα συστήματα αποστράγγισης

Προσαρμογή

Τα βιώσιμα συστήματα αποστράγγισης παρέχουν εναλλακτική λύση έναντι της άμεσης διοχέτευσης των επιφανειακών υδάτων μέσω δικτύων αγωγών και υπονόμων σε παρακείμενα υδάτινα ρεύματα. Ευνοούν ιδιαίτερα τη μείωση των πλημμυρών, τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων, τη μείωση της ρύπανσης και την παροχή βιοτόπων για την άγρια πανίδα και χλωρίδα.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Διαχείριση αστικών ομβρίων υδάτων στο [Augustenborg](#), Malmö (Σουηδία)
- Διαχείριση ομβρίων υδάτων στο Växjö – διώρυγα Linnaeus και λιμνοθάλασσες [Växjö](#) (Σουηδία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Αναχώματα και φράγματα

Γκρίζα μέτρα

Αναχώματα και φράγματα

Προσαρμογή

Τα αναχώματα και τα φράγματα χρειάζονται τακτική συντήρηση και ενίσχυση προκειμένου να διατηρούν τις ικανότητες προστασίας τους και να πληρούν τις απαιτήσεις ασφάλειας. Επιπλέον, τα κλιματικά σενάρια για την άνοδο της στάθμης της θάλασσας και οι ακραίες καιρικές συνθήκες μπορούν να οδηγήσουν στη θέσπιση νέων απαιτήσεων ασφάλειας και νέων μέτρων προστασίας για διαπιστωμένα αδύναμα σημεία ή στην ενδυνάμωση και την ενίσχυση των ήδη υφιστάμενων. Η ενίσχυση των αναχωμάτων και των φραγμάτων μπορεί να αυξήσει τη σταθερότητα και την ανθεκτικότητά τους σε ενδεχόμενες ρωγμές, π.χ. με την ενίσχυση του εσωτερικού πυρήνα των αναχωμάτων ή με τη βελτίωση των χαρακτηριστικών της επιφάνειάς τους που συμβάλλουν στη συνολική σταθερότητα των αναχωμάτων. Περισσότερες πληροφορίες για τα αναχώματα και τα φράγματα δίδονται [εδώ](#).

Βέλτιστες πρακτικές:

- Υλοποίηση του ολοκληρωμένου γενικού σχεδίου για την παράκτια ασφάλεια στη [Φλάνδρα](#) (Βέλγιο)
- Περιφερειακή διαχείριση των πλημμυρών με συνδυασμό λύσεων ήπιας και ενισχυμένης μηχανικής, [Norfolk Broadlands](#) (Ηνωμένο Βασίλειο)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Διεύρυνση των τάφρων αποστράγγισης των οδών

Γκρίζα μέτρα

Προσαρμογή

Διεύρυνση των τάφρων αποστράγγισης των οδών

Ένας από τους σκοπούς των τάφρων αποστράγγισης των οδών είναι η πρόληψη της μη ασφαλούς συσσώρευσης ομβρίων υδάτων στην επιφάνεια του οδοστρώματος. Μια ανοικτή τάφος καθιστά δυνατή την πλήρη απομάκρυνση των υδάτων από το οδόστρωμα. Επίσης, κατακρατεί συνεχώς τα όμβρια ύδατα που ρέουν προς τις οδούς από παρακείμενα εδάφη. Για τους λόγους αυτούς, μια τάφος αποστράγγισης των οδών είναι λιγότερο πιθανό να καταστήσει δυνατή τη συσσώρευση υδάτων επί ή πλησίον του οδοστρώματος. Η διεύρυνση των τάφρων αυτών συμβάλλει στη συσσώρευση των υδάτων.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Ενσωμάτωση της προσαρμογής στη διαχείριση των υδάτων για την αντιπλημμυρική προστασία στην [Isola Vicentina](#) (Ιταλία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Μείωση και διάνοιξη στεγανοποιημένων επιφανειών

Γκρίζα μέτρα

Προσαρμογή

Μείωση και διάνοιξη στεγανοποιημένων επιφανειών

Στεγανοποιημένες επιφάνειες, όπως τεχνητές αδιαπέραστες επιφάνειες όπως η πίσσα, ενδέχεται να προκαλέσουν τοπικά όχληση των υδάτων σε περίπτωση συχνότερων ακραίων βροχοπτώσεων. Γίνεται εν προκειμένω διάκριση μεταξύ της όχλησης των υδάτων από αποχετευτικούς αγωγούς μετά από ακραίες θερινές βροχοπτώσεις και της όχλησης από πλωτές οδούς μετά από εκτεταμένες βροχοπτώσεις, φαινόμενο που είναι πιο χαρακτηριστικό κατά τους χειμερινούς μήνες. Η διάνοιξη ήδη υφιστάμενων στεγανοποιημένων επιφανειών και η μείωση της ύπαρξης αυτών των επιφανειών μπορούν να αποτρέψουν τις πλημμύρες στις πόλεις και να συμβάλουν στην απορρόφηση των υδάτων.

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

ENVE

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
των Περιφερειών

Βελτίωση του αρδευτικού συστήματος στον γεωργικό τομέα

Γκρίζα μέτρα

Προσαρμογή

Βελτίωση του αρδευτικού συστήματος στον γεωργικό τομέα

Σε περιοχές όπου οι βροχοπτώσεις δεν είναι αρκετά συχνές, υπάρχει ανάγκη για καινοτομίες στις γεωργικές τεχνολογίες, όπως η πρόσθετη άρδευση, ώστε οι καλλιέργειες να διατηρούνται υγιείς. Σύστημα άρδευσης είναι ο τεχνητός και συστηματικός τρόπος εφαρμογής των υδάτων στο έδαφος μέσω διαφόρων δικτύων σωλήνων, αντλιών και ψεκασμών. Υπάρχουν διάφορες μέθοδοι άρδευσης στη γεωργία, οι οποίες περιλαμβάνουν συστήματα στάγδην άρδευσης, άρδευση με ψεκαστήρα, άρδευση με κεντρικό πείρο, συστήματα άρδευσης με αυλάκια και άρδευση σε αναβαθμίδες. Η βελτίωση των συστημάτων άρδευσης για την αποτελεσματικότερη και πιο βιώσιμη χρήση των υδάτων είναι ζωτικής σημασίας για την εξοικονόμηση νερού. Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται [εδώ](#).

Βέλτιστες πρακτικές:

- Βελτίωση της δομής του εδάφους μιας γεωργικής εκμετάλλευσης αροτραίων καλλιεργειών στην περιφέρεια [Heilbronn](#) (Γερμανία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

ENVE

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
των Περιφερειών

Συντήρηση και αποκατάσταση απόκρημνων βραχωδών ακτών

Γκρίζα μέτρα

Συντήρηση και αποκατάσταση απόκρημνων βραχωδών ακτών

Προσαρμογή

Οι απόκρημνες βραχώδεις ακτές σχηματίζονται ως επί το πλείστον από σκληρά πετρώματα, όπως ασβεστόλιθο, ψαμμίτη, γρανίτη κ.ά. Οι απόκρημνες βραχώδεις ακτές χαρακτηρίζονται από κατολισθήσεις ή πτώσεις βράχων. Η διάβρωση των απόκρημνων βραχωδών ακτών είναι σχεδόν πάντα αποτέλεσμα δομικής διάβρωσης, η οποία επιφέρει τη σταδιακή υποχώρηση της ακτογραμμής, επειδή η ποσότητα ιζήματος που διαβρώνεται (πετρώματα, χαλίκια ή άμμος) υπερβαίνει την ποσότητα των αποτιθέμενων ιζημάτων. Για τον περιορισμό της διάβρωσης των απόκρημνων βραχωδών ακτών και των συνεπειών της —κατολίσθηση, κατακρήμνιση, πτώση βράχων— οι τεχνικές ενίσχυσης των ακτών αυτών στοχεύουν στην αύξηση της αντοχής και της συνολικής σταθερότητας της πλαγιάς, ελαχιστοποιώντας τις πιέσεις στο έδαφος. Ορισμένες τεχνικές προστατεύουν επίσης τη βάση των απόκρημνων βραχωδών ακτών από τη θαλάσσια διάβρωση, που αποτελεί βασικό παράγοντα για την ενίσχυση των κρημνών. Στις τεχνικές αυτές περιλαμβάνονται η αναμόρφωση των απόκρημνων βραχωδών ακτών, η αποστράγγιση των απόκρημνων βραχωδών ακτών, η στερέωση των βράχων με κοχλίες ή ενισχυμένα γεωπλέγματα και στερεωμένα δίχτυα προστασίας.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών στην [περιφέρεια Marche](#) (Ιταλία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

ENVE

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
των Περιφερειών

Παρακολούθηση του περμαφρόστ και των παγετώνων

Ήπια μέτρα

Προσαρμογή

Παρακολούθηση του περμαφρόστ και των παγετώνων

Ο γενικός στόχος της παρακολούθησης του μόνιμα παγωμένου υπεδάφους (περμαφρόστ) και των παγετώνων είναι να συμβάλει στον μετριασμό των φυσικών κινδύνων που προκύπτουν από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο περμαφρόστ και στους παγετώνες των Άλπεων. Μέσω της δημιουργίας συστήματος παρακολούθησης και της ανάπτυξης κοινής στρατηγικής για την αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με το περμαφρόστ, η παρακολούθηση μπορεί να συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη και στην εφαρμογή πρακτικών χρηστής διακυβέρνησης. Τα αποτελέσματα μπορούν να εξασφαλίσουν στους φορείς λήψης αποφάσεων και στις αρμόδιες αρχές τις αναγκαίες βάσεις αποφάσεων και στρατηγικές για την αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με το περμαφρόστ.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Στρατηγική προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή για την [περιοχή Grimsel](#) στις ελβετικές Άλπεις (Ελβετία)
- Δίκτυο μακροπρόθεσμης παρακολούθησης του περμαφρόστ ([PermaNET](#))

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Τουρισμός χωρίς αυτοκίνητο / Βιώσιμος τουρισμός

Ήπια μέτρα

Τουρισμός χωρίς αυτοκίνητο / Βιώσιμος τουρισμός

Προσαρμογή

Ο βιώσιμος τουρισμός παραπέμπει σε βιώσιμες πρακτικές εντός και εκ μέρους του τουριστικού κλάδου. Αποσκοπεί τόσο στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων, όπως οι οικονομικές διαρροές, οι ζημίες στο φυσικό περιβάλλον και ο υπερπληθυσμός, όσο και στη μεγιστοποίηση των θετικών επιδράσεων, όπως π.χ. η δημιουργία θέσεων εργασίας, η διατήρηση και η ερμηνεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, η προστασία της άγριας ζωής και η αποκατάσταση του τοπίου. Το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού των Ηνωμένων Εθνών ορίζουν τον βιώσιμο τουρισμό ως «τουρισμό που λαμβάνει πλήρως υπόψη τον σημερινό και μελλοντικό οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο, ανταποκρινόμενος στις ανάγκες των επισκεπτών, ανταποκρινόμενος στις ανάγκες των επισκεπτών, των επαγγελματιών του κλάδου, του περιβάλλοντος και των κοινοτήτων υποδοχής».

Βέλτιστες πρακτικές:

- [Σχεδιασμός βιώσιμου τουρισμού και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στις Άλπεις](#): περιπτωσιολογική μελέτη για τον χειμερινό τουρισμό στις ορεινές κοινότητες των Δολομιτών (βλ. επίσης [εδώ](#))
- Προώθηση της συν-εξέλιξης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και των φυσικών συστημάτων για την ανάπτυξη βιώσιμου παράκτιου και θαλάσσιου τουρισμού ([CO-EVOLVE](#))

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Τεχνητές αμμοθίνες & αποκατάσταση αμμοθινών

Γκρίζα μέτρα

Τεχνητές αμμοθίνες & αποκατάσταση των αμμοθινών

Προσαρμογή

Οι τεχνητές αμμοθίνες είναι μηχανικές δομές που αναπαράγουν τη μορφή των φυσικών αμμοθινών, συχνά με αλυσοειδή τρόπο. Κατασκευάζονται με άμμο προερχόμενη από κάποια εξωτερική πηγή και μορφοποιούνται σε αμμοθίνες χρησιμοποιώντας μπουλντόζες, χορτονόμους ή άλλα μέσα. Η διαδικασία αυτή συχνά πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την τεχνητή επαναπλήρωση των ακτών.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Υλοποίηση του ολοκληρωμένου γενικού σχεδίου για την παράκτια ασφάλεια στη [Φλάνδρα](#) (Βέλγιο)
- Sand Motor – Κατασκευή βασισμένη σε μια φυσική λύση για τη βελτίωση της προστασίας των ακτών κατά μήκος της ακτής του [Delfland](#) (Κάτω Χώρες)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Υδατοφράγματα

Γκρίζα μέτρα

Υδατοφράγματα

Προσαρμογή

Το υδατόφραγμα αποτελεί δομή που κατασκευάζεται από σκυρόδεμα, πλινθοδομές ή πασσαλοσανίδες, παράλληλα προς την ακτή και στο σημείο μετάβασης από την παραλία στην ηπειρωτική χώρα ή την αμμοθίνη, για την προστασία της ενδοχώρας από ορμητικά κύματα και την πρόληψη της διάβρωσης των ακτών. Τα υδατοφράγματα είναι συνήθως συμπαγείς κατασκευές σχεδιασμένες για να ανθίστανται σε κύματα θυέλλης. Το ύψος των υδατοφραγμάτων καλύπτει τουλάχιστον την υψομετρική διαφορά μεταξύ του επιπέδου της παραλίας και της ηπειρωτικής χώρας, αλλά συνήθως κατασκευάζονται σε μεγαλύτερο ύψος για την προστασία της ξηράς από υπερυψωμένα κύματα. Τα υδατοφράγματα χρησιμεύουν επίσης για τη σταθεροποίηση διαβρωμένων βραχωδών ακτών και την προστασία των παράκτιων οδών και οικισμών. Η κορυφή του τοιχώματος επεκτείνεται συχνά σε ένα τμήμα καλυμμένο με πέτρα και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή οδών, διαδρομών περιπάτου ή χώρων στάθμευσης. Το υδατόφραγμα διασφαλίζει τον σαφή διαχωρισμό της παραλίας από την ηπειρωτική χώρα. Τα υδατοφράγματα απαντώνται συχνά σε στενές ή απότομα κεκλιμένες παραλίες, όπου ένας συνηθισμένος κυματοθραύστης είτε έχει υπερβολικά μεγάλο πλάτος είτε είναι οικονομικά ασύμφορος.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Στρατηγική αντιπλημμυρικής προστασίας του [Strand Timmendorfer](#) (Γερμανία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Βελτίωση των παραλιών

Γκρίζα μέτρα

Τεχνητή επαναπλήρωση των ακτών

Προσαρμογή

Η τεχνητή επαναπλήρωση των ακτών συνίσταται στον εμπλουτισμό μιας διαβρωμένης ακτής με άμμο για τη διατήρηση της ποσότητας άμμου των εδαφών θεμελίωσής της. Κατ' αυτόν τον τρόπο, η φυσική διάβρωση αντισταθμίζεται και η περιοχή προστατεύεται περισσότερο από καταιγίδες. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν χαλίκια και βότσαλα, ιδίως στη ζώνη όπου σκάει το κύμα. Η τεχνητή επαναπλήρωση των ακτών αποσκοπεί συχνά στη διατήρηση των παραλιών για τουριστικούς και ψυχαγωγικούς σκοπούς. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει υπολείμματα βυθοκόρησης, όπως άμμο και χαλίκια από περιοχή προέλευσης ευρισκόμενη στην ανοικτή θάλασσα ή στην ενδοχώρα, για τον εμπλουτισμό της παραλίας που αντιμετωπίζει πρόβλημα διάβρωσης. Η τεχνική αυτή χρησιμοποιείται στην Ευρώπη από τις αρχές της δεκαετίας του '50. Αποτελεί συνήθη πρακτική στη Δανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες τεχνικές, ανατρέξτε [εδώ](#).

Βέλτιστες πρακτικές:

- Υλοποίηση του ολοκληρωμένου γενικού σχεδίου για την παράκτια ασφάλεια στη [Φλάνδρα](#) (Βέλγιο)
- Sand Motor – Κατασκευή βασισμένη σε μια φυσική λύση για τη βελτίωση της παράκτιας προστασίας κατά μήκος της [ακτής του Delfland](#) (Κάτω Χώρες)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Αντιπλημμυρικά φράγματα

Γκρίζα μέτρα

Αντιπλημμυρικά φράγματα

Προσαρμογή

Τα αντιπλημμυρικά φράγματα είναι σταθερές εγκαταστάσεις που καθιστούν δυνατή τη διέλευση των υδάτων υπό κανονικές συνθήκες και διαθέτουν πύλες ή διαφράγματα που μπορούν να κλείσουν σε περίπτωση καταιγίδα ή εαρινής παλίρροιας για την πρόληψη πλημμυρών. Μπορούν να κλείσουν τις εκβολές ενός ποταμού ή μιας πλωτής οδού. Τα φράγματα αυτά μπορούν να είναι σημαντικά συστήματα υποδομής και συχνά συνδέονται με άλλα μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας, όπως τα αναχώματα, τα υδατοφράγματα και η τεχνητή επαναπλήρωση των ακτών. Χρησιμοποιούνται συνήθως για την προστασία των αστικών οικισμών και των υποδομών που πλήττονται σοβαρά από κύματα θυέλλης και θαλάσσιες πλημμύρες.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Υλοποίηση του ολοκληρωμένου γενικού σχεδίου για την παράκτια ασφάλεια στη [Φλάνδρα](#) (Βέλγιο)
- Η πύλη Maeslantkering, στο Nieuwe Waterweg, μεταξύ Ρότερνταμ και Βόρειας Θάλασσας, κλείνει ένα κανάλι ναυσιπλοΐας πλάτους 360 μέτρων (η ίδια η πύλη αποτελείται από 2 πτέρυγες, με πλάτος 210 m και ύψος 22 m η καθεμία).

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Μετατόπιση υποδομών σε μεγαλύτερο υψόμετρο

Γκρίζα μέτρα

Προσαρμογή

Μετατόπιση υποδομών σε μεγαλύτερο υψόμετρο

Η κλιματική αλλαγή θα προκαλέσει σημαντικές διαταραχές για τις επιχειρήσεις, οι οποίες ενδέχεται τελικά να απαιτήσουν τη γεωγραφική μετατόπιση επιχειρηματικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων με σκοπό την απομάκρυνσή τους από περιοχές που πλήττονται σοβαρά από την κλιματική αλλαγή. Το φαινόμενο αυτό θα μπορούσε να οφείλεται είτε σε άμεσες διαταραχές εξαιτίας των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στις επιχειρηματικές δραστηριότητες, για παράδειγμα λόγω πλημμυρών ή ανόδου της στάθμης της θάλασσας, είτε σε διαταραχές στη βάση των προμηθευτών, των αγοραστών ή των πόρων με δευτερογενή αποτελέσματα και δυσμενείς συνέπειες για τις δραστηριότητες αυτές. Οι αποφάσεις μετεγκατάστασης επιχειρήσεων μπορούν να λειτουργήσουν ως προσαρμοστική απόκριση στην κλιματική αλλαγή.

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Ενίσχυση απόκρημνων βραχωδών ακτών

Γκρίζα μέτρα

Ενίσχυση απόκρημνων βραχωδών ακτών

Προσαρμογή

Οι απόκρημνες βραχώδεις ακτές μπορούν να διαφοροποιούνται ανάλογα με τη μορφολογία και τη δομή τους: οι απόκρημνες βραχώδεις ακτές είναι είτε μαλακές, από άμμο, ιλύ, άργιλο, μάργα και κιμωλία, είτε σκληρές, από ασβεστόλιθο, ψαμμίτη, γρανίτη και άλλα πετρώματα. Οι μαλακές βραχώδεις ακτές είναι πιο επιρρεπείς στη διάβρωση και τις κατολισθήσεις από ό,τι οι βραχώδεις απόκρημνες ακτές και χαρακτηρίζονται περισσότερο από κατολισθήσεις ή πτώσεις βράχων. Η διάβρωση των απόκρημνων βραχωδών ακτών σε παράκτιες περιοχές είναι σχεδόν πάντα αποτέλεσμα διαρθρωτικής διάβρωσης, η οποία επιφέρει τη σταδιακή υποχώρηση της ακτογραμμής, επειδή η ποσότητα ιζημάτων που διαβρώνεται (πετρώματα, χαλίκια ή άμμος) υπερβαίνει την ποσότητα των αποτιθέμενων ιζημάτων. Για τον περιορισμό της διάβρωσης των απόκρημνων βραχωδών ακτών και των συνεπειών της —κατολίσθηση, κατακρήμνιση, πτώση βράχων— οι τεχνικές ενίσχυσης των ακτών αυτών στοχεύουν στην αύξηση της αντοχής και της συνολικής σταθερότητας της πλαγιάς, ελαχιστοποιώντας τις πιέσεις στο έδαφος. Ορισμένες τεχνικές προστατεύουν επίσης τη βάση των απόκρημνων βραχωδών ακτών από τη θαλάσσια διάβρωση, που αποτελεί βασικό παράγοντα για την ενίσχυση των κρημνών. Στις τεχνικές αυτές περιλαμβάνονται η αναμόρφωση των απόκρημνων βραχωδών ακτών, η αποστράγγιση των απόκρημνων βραχωδών ακτών, η στερέωση των βράχων με κοχλίες ή ενισχυμένα γεωπλέγματα και στερεωμένα δίχτυα προστασίας.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών στην περιφέρεια [Marche](#) (Ιταλία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Σταθεροποίηση απόκρημνων βραχωδών ακτών

Πράσινα μέτρα

Σταθεροποίηση απόκρημνων βραχωδών ακτών

Προσαρμογή

Οι απόκρημνες βραχώδεις ακτές μπορούν να διαφοροποιούνται ανάλογα με τη μορφολογία και τη δομή τους: οι απόκρημνες βραχώδεις ακτές μπορεί να είναι είτε μαλακές, από άμμο, ιλύ, άργιλο, μάργα και κιμωλία, είτε σκληρές, από ασβεστόλιθο, ψαμμίτη, γρανίτη και άλλα πετρώματα. Οι μαλακές βραχώδεις ακτές είναι πιο επιρρεπείς στη διάβρωση και τις κατολισθήσεις από ό,τι οι βραχώδεις απόκρημνες ακτές και χαρακτηρίζονται περισσότερο από κατολισθήσεις ή πτώσεις βράχων. Η διάβρωση των απόκρημνων βραχωδών ακτών σε παράκτιες περιοχές είναι σχεδόν πάντα αποτέλεσμα δομικής διάβρωσης, η οποία επιφέρει τη σταδιακή υποχώρηση της ακτογραμμής, επειδή η ποσότητα ιζήματος που διαβρώνεται (πετρώματα, χαλίκια ή άμμος) υπερβαίνει την ποσότητα των αποτιθέμενων ιζημάτων. Οι τεχνικές σταθεροποίησης των απόκρημνων βραχωδών ακτών μειώνουν τη διάβρωση και τις συνέπειές της —κατολίσθηση, κατακρήμνιση, πτώση βράχων. Στην πράξη, η σταθεροποίηση των απόκρημνων βραχωδών ακτών και η ενίσχυση των απόκρημνων βραχωδών ακτών συχνά συνδυάζονται. Οι τεχνικές σταθεροποίησης περιλαμβάνουν μεθόδους για την αύξηση της σταθερότητας της πλαγιάς και μέτρα για τη μείωση της θαλάσσιας διάβρωσης στη βάση των απόκρημνων βραχωδών ακτών.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Αντιμετώπιση της διάβρωσης των ακτών στην [περιφέρεια Marche](#) (Ιταλία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Αποκατάσταση και συντήρηση πλημμυρικών περιοχών

Πράσινα μέτρα

Αποκατάσταση και συντήρηση πλημμυρικών περιοχών

Προσαρμογή

Οι πλημμυρικές περιοχές καλύπτουν το 7 % της ηπειρωτικής Ευρώπης. Ωστόσο, το μεγαλύτερο μέρος τους έχει υποστεί περιβαλλοντική ζημία. Η ανάπτυξη στρατηγικών για την προστασία των πλημμυρικών περιοχών είναι ζωτικής σημασίας, δεδομένου ότι οι αποκατεστημένες πλημμυρικές περιοχές αποτελούν εναλλακτική λύση αντί των διαρθρωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση του αυξημένου κινδύνου πλημμυρών, πράγμα που σημαίνει ότι μπορούν να λειτουργήσουν ως ζώνες προστασίας. Ταυτόχρονα, η αποκατάσταση των πλημμυρικών πεδιάδων συμβάλλει στην επίτευξη υπηρεσιών οικοσυστήματος υψηλότερης ποιότητας, όπως η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων, η βελτίωση των συνθηκών διατήρησης της βιοποικιλότητας και η βελτίωση της ψυχαγωγικής αξίας.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Αποκατάσταση αστικών ποταμών: βιώσιμη στρατηγική για τη διαχείριση των ομβρίων υδάτων στο [Lodz](#) (Πολωνία)
- Πράσινος διάδρομος του [Κάτω Δούναβη](#): αποκατάσταση πλημμυρικής πεδιάδας για αντιπλημμυρική προστασία (Βουλγαρία, Ρουμανία)
- Αποκατάσταση της δυναμικής του ποταμού: χώρος για τον ποταμό [Regge](#) (Κάτω Χώρες)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Αποκατάσταση και συντήρηση υγροτόπων

Πράσινα μέτρα

Αποκατάσταση και συντήρηση υγροτόπων

Προσαρμογή

Οι παράκτιοι υγρότοποι είναι αλμυροί και υφάλμυροι υγρότοποι που βρίσκονται σε παράκτιες περιοχές. Παρέχουν φυσική προστασία έναντι των παράκτιων πλημμυρών και των κυμάτων θυέλλης, μέσω της διασποράς της κυματικής ενέργειας και της μείωσης της διάβρωσης, συμβάλλοντας στη σταθεροποίηση των παράκτιων ιζημάτων. Σε ορισμένες τοποθεσίες, οι παράκτιοι υγρότοποι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απορρόφηση της υπερχείλισης των υδάτων λόγω καταιγίδας, μετριάζοντας έτσι τις πλημμύρες. Οι παράκτιοι υγρότοποι είναι σημαντικοί οικοτόποι, για παράδειγμα παρέχουν την περιοχή του γόνου στα ψάρια και τα οστρακοειδή, καθώς και μια ποικιλία υπηρεσιών στα πτηνά, ενώ μπορούν επίσης να συμβάλουν στον καθαρισμό των υδάτων. Η αποκατάσταση των παράκτιων υγροτόπων και η κατευθυνόμενη ανάπτυξη θεωρούνται όλο και περισσότερο ως μέτρα προσαρμογής.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Αποκατάσταση οικοτόπων και ολοκληρωμένη διαχείριση στο [δέλτα του Ebro](#) για τη βελτίωση της προστασίας της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή (Ισπανία)
- Προσαρμοστική αποκατάσταση των παλαιών αλυκών στην [Camargue](#) (Γαλλία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Συμπερίληψη της ανόδου της στάθμης της θάλασσας στον μελλοντικό πολεοδομικό σχεδιασμό

Ήπια μέτρα

Συμπερίληψη της ανόδου της στάθμης της θάλασσας στον μελλοντικό πολεοδομικό σχεδιασμό

Προσαρμογή

Η άνοδος της στάθμης της θάλασσας θέτει σημαντικές προκλήσεις για τις χρήσεις των παράκτιων εκτάσεων και, ως εκ τούτου, για τις διαδικασίες πολεοδομικού σχεδιασμού. Θεωρητικά, ο πολεοδομικός σχεδιασμός μπορεί να προσφέρει κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμες λύσεις για την άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Στην πράξη, οι διαδικασίες πολεοδομικού σχεδιασμού ενδέχεται να υπολείπονται αυτού του ιδεώδους. Προκειμένου να είναι βιώσιμος, ο πολεοδομικός σχεδιασμός πρέπει: να διευκολύνει την τοπική οικειοποίηση των αντιδράσεων προσαρμογής· να προωθεί την ανάληψη συλλογικής δράσης εντός και μεταξύ των τοπικών κοινοτήτων και των διαφόρων τομέων και επιπέδων διακυβέρνησης· και να είναι δίκαιος ως προς την υλοποίησή του σε όλες τις περιοχές και σε βάθος χρόνου.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Κλιματική αλλαγή και χωροταξική ανάπτυξη: Στρατηγικές προσαρμογής για τον πολεοδομικό και περιφερειακό σχεδιασμό σε αστικές παράκτιες περιοχές με βάση το παράδειγμα της [περιφέρειας της Βαλτικής](#)
- Σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για μια νέα αντιπλημμυρική περιοχή στο [Μπιλμπάο](#) (Ισπανία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Γεωργοδασοκομία

Πράσινα μέτρα

Γεωργοδασοκομία

Προσαρμογή

Τα γεωργοδασοκομικά συστήματα περιλαμβάνουν όλα τα συστήματα χρήσης γης ή τις μορφές διαχείρισης γης όπου πολυετή ξυλώδη φυτά συνδυάζονται σκόπιμα με γεωργικές καλλιέργειες και/ή ζώα στην ίδια έκταση γης. Η γεωργοδασοκομία εκμεταλλεύεται τη συμπληρωματικότητα μεταξύ δένδρων και καλλιεργειών, με μέλημα την αποτελεσματικότερη εκμετάλλευση των διαθέσιμων πόρων. Οι αποτελεσματικές και σύγχρονες μορφές της γεωργοδασοκομίας καθιστούν δυνατή τη διαφοροποίηση της γεωργικής δραστηριότητας και την καλύτερη χρήση των περιβαλλοντικών πόρων. Η γεωργοδασοκομία μπορεί να εφαρμοστεί τόσο σε τροπικές όσο και σε εύκρατες περιοχές, με την παραγωγή τροφίμων και ινών για τη βελτίωση της διατροφικής ασφάλειας, τη διατήρηση των μέσων διαβίωσης, την ανακούφιση της φτώχειας και την εξασφάλιση παραγωγικού και ανθεκτικού γεωργικού περιβάλλοντος. Επιπλέον, η γεωργοδασοκομία μπορεί να ενισχύσει τα οικοσυστήματα μέσω της αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, της πρόληψης της αποψίλωσης των δασών, της διατήρησης της βιοποικιλότητας, της καθαρότητας του νερού και της προστασίας από τη διάβρωση, καθιστώντας παράλληλα τις γεωργικές εκτάσεις ανθεκτικές απέναντι σε καιρικά φαινόμενα, όπως οι πλημμύρες και οι ξηρασίες.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Γεωργοδασοκομία: γεωργία του μέλλοντος; Η περίπτωση του [Montpellier](#) (Γαλλία)
- Αυτόνομη προσαρμογή στις ξηρασίες σε ένα αγρο- δασο-ποιμενικό σύστημα στο [Alentejo](#) (Πορτογαλία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Εγκαταστάσεις συγκράτησης υδάτων

Πράσινα μέτρα

Εγκαταστάσεις συγκράτησης υδάτων

Προσαρμογή

Τα μέτρα φυσικής συγκράτησης των υδάτων αποσκοπούν στη διαφύλαξη και την ενίσχυση του δυναμικού αποθήκευσης ύδατος των τοπίων, του εδάφους και των υδροφόρων οριζόντων, μέσω της αποκατάστασης των οικοσυστημάτων, των φυσικών γνωρισμάτων και χαρακτηριστικών των υδάτινων ρευμάτων και της χρήσης φυσικών διεργασιών. Στηρίζουν τις πράσινες υποδομές συμβάλλοντας στην επίτευξη πάγιων στόχων που επιδιώκουν τη διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας, καθώς την αποκατάσταση και τη διαμόρφωση του τοπίου. Χρησιμοποιούν τη φύση για τη ρύθμιση της ροής και της μεταφοράς των υδάτων, προκειμένου να εξομαλύνουν τις κορυφώσεις και να μετριάσουν τα ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως οι πλημμύρες, οι ξηρασίες, η απερήμωση και η αλάτωση. Αποτελούν προτιμότερη περιβαλλοντική επιλογή για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, δεδομένου ότι λαμβάνουν τη μορφή αποκεντρωμένων λιμνών και δεξαμενών αποθήκευσης. Οι εγκαταστάσεις συγκράτησης υδάτων βελτιώνουν την ποιότητα των υδάτων και ενδείκνυνται τόσο για τις αγροτικές όσο και για τις αστικές περιοχές.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Μέτρα φυσικής συγκράτησης υδάτων στην [περιοχή Altovicentino](#) (Ιταλία)
- Το σχέδιο διαχείρισης του νέφους (Cloudburst Management Plan): Η οικονομία της διαχείρισης ισχυρών βροχοπτώσεων και ομβρίων υδάτων στην [Κοπεγχάγη](#) (Denmark)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Αύξηση των χώρων πρασίνου στις πόλεις

Πράσινα μέτρα

Αύξηση των χώρων πρασίνου στις πόλεις

Προσαρμογή

Οι αστικοί χώροι πρασίνου βελτιώνουν τη βιοποικιλότητα και τη διασπορά των ζωικών ειδών στο αστικό τοπίο. Εάν σχεδιαστούν κατάλληλα, οι χώροι πρασίνου μπορούν να βελτιώσουν τον εξαερισμό του αστικού περιβάλλοντος, διευκολύνοντας τη διείσδυση ψυχρότερου εξωτερικού αέρα στις πιο πυκνοδομημένες περιοχές. Οι αστικοί χώροι πρασίνου έχουν επίσης θετικές επιδράσεις στην ανθρώπινη υγεία, ενώ παρέχουν ψύξη μέσω της σκίασης και της ενισχυμένης εξατμισοδιαπνοής, περιορίζοντας έτσι το φαινόμενο της θερμικής νησίδας που παρατηρείται σε πολλές πόλεις. Οι χώροι πρασίνου απειλούνται συχνά από την επέκταση των αστικών δομών που έχουν κατακερματίσει φυσικές περιοχές, δημιουργώντας μικρές εκτάσεις πρασίνου μεταξύ κτιρίων και οδών. Για παράδειγμα, οι εκτάσεις των αστικών δασών είναι γενικά διαχωρισμένες μεταξύ τους, πράγμα που επηρεάζει την ικανότητα πολλών δασικών ειδών να διασπείρονται ή να μετακινούνται μεταξύ διαφόρων τοποθεσιών με παρόμοιους οικοτόπους. Οι οικολογικοί διάδρομοι ή οι οικολογικές συνδέσεις μεταξύ αστικών δασών, κήπων ή άλλων εκτάσεων πρασίνου αναγνωρίζονται ως τρόπος περιορισμού των αρνητικών επιπτώσεων του κατακερματισμού. Η δημιουργία χώρων και διαδρόμων πρασίνου μπορεί να υλοποιηθεί στις περισσότερες αστικές περιοχές.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Τα δέντρα της [Βαρκελώνης](#), τα οποία μετριάζουν τις κλιματολογικές συνθήκες σε αυτή τη μεσογειακή πόλη (Ισπανία· βλ. επίσης [εδώ](#))
- Ενσωμάτωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στον πολεοδομικό σχεδιασμό: ανάπτυξη αχρησιμοποίητων οικοπέδων στη [Jena](#) (Γερμανία)
- [Στουτγκάρδη](#): καταπολέμηση του φαινομένου της θερμικής νησίδας και της κακής ποιότητας του αέρα με διαδρόμους εξαερισμού και πράσινες-γαλάζιες υποδομές (Γερμανία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Ευαισθητοποίηση σχετικά με την κατανάλωση νερού

Ήπια μέτρα

Ευαισθητοποίηση σχετικά με την κατανάλωση νερού

Προσαρμογή

Η κατάλληλη διαχείριση των υδάτινων πόρων είναι ζωτικής σημασίας για όλους τους τομείς, ιδίως σε περιοχές που επηρεάζεται από τη θερμότητα και τη μείωση των βροχοπτώσεων. Τα σχέδια διαχείρισης της ξηρασίας που μειώνουν τους κινδύνους και τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της ξηρασίας είναι χρήσιμα. Τα σχέδια διατήρησης των υδάτινων πόρων έχουν ως στόχο: τον περιορισμό της κατανάλωσης νερού· τη μείωση της απώλειας και της σπατάλης νερού· τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των υδάτων· την τεκμηρίωση του επιπέδου ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης του νερού· την παράταση της διάρκειας ζωής των υφιστάμενων υδάτινων πόρων με τη μείωση της ζήτησης νερού. Επιπλέον, η αποδοτικότερη χρήση των υφιστάμενων υδάτινων πόρων μπορεί να μειώσει τη ζήτηση νερού και να ελαχιστοποιήσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τις δαπάνες που συνδέονται με την εξασφάλιση νέων πηγών εφοδιασμού. Τα σχέδια αντιμετώπισης της ξηρασίας και διατήρησης των υδάτινων πόρων περιλαμβάνουν, αφενός, κατευθυντήριες γραμμές και απαιτήσεις που διέπουν τη διατήρηση των υδάτινων πόρων και την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης λόγω ξηρασίας για τους δημόσιους φορείς ύδρευσης, αλλά και, αφετέρου, περιορισμούς στη χρήση των υδάτων, προγράμματα εξορθολογισμού, ειδική τιμολόγηση της ύδρευσης ή μείωση των χρήσεων χαμηλής αξίας. Τα βασικά στοιχεία και το περιεχόμενο των σχεδίων αντιμετώπισης της ξηρασίας και διατήρησης των υδάτινων πόρων είναι διαθέσιμα [εδώ](#).

Βέλτιστες πρακτικές:

- [Σαραγόσα](#): συνδυασμός μέτρων ευαισθητοποίησης και χρηματοδότησης για την ενίσχυση της αποδοτικότητας των υδάτινων πόρων
- Διασφάλιση της μελλοντικής υδροδότησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στην κοιλάδα [Lavant του ποταμού Carinthia](#) (Αυστρία)
- Ιδιωτικές επενδύσεις σε πρόγραμμα ελέγχου διαρροών για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας στη [Λισαβόνα](#) (Πορτογαλία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Υποβρύχιες συσκευές αναρρόφησης

Γκρίζα μέτρα

Προσαρμογή

Υποβρύχιες συσκευές αναρρόφησης

Οι υποβρύχιες συσκευές αναρρόφησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απορρόφηση χωροκατακτητικών φυκιών. Αυτές οι υποβρύχιες συσκευές, που λειτουργούν υπό κενό, αναρροφούν τα χωροκατακτητικά φύκια και εμφυσούν νέα πνοή και ζωή, για παράδειγμα, στους κοραλλιογενείς υφάλους που ασφυκτιούν. Παρότι η χρήση τους δεν ακόμη εκτενώς διαδεδομένη, χρησιμοποιούνται ωστόσο ήδη σε ορισμένες περιοχές, όπως ο ωκεανός που περιβάλλει τη Χαβάη.

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

ENVE

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
των Περιφερειών

Διαίρεση σε ζώνες βάσει κινδύνου

Ήπια μέτρα

Προσαρμογή

Διαίρεση σε ζώνες βάσει κινδύνου και χωροθέτηση περιοχών θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας

Η κατάλληλη επιλογή τοποθεσίας έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι η αύξηση της παραγωγής θαλασσινών πραγματοποιείται σε περιοχές και με εκτρεφόμενα είδη που διαθέτουν δυνατότητες βιώσιμης ανάπτυξης. Η διαίρεση σε ζώνες βάσει κινδύνου και η χωροθέτηση περιοχών θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας μπορούν να συμβάλουν στην αποφυγή περιοχών ιδιαίτερα ευάλωτων σε κλιματικούς κινδύνους και στην επιλογή των πλέον κατάλληλων περιοχών για τα εκτρεφόμενα είδη, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την επικρατούσα κατάσταση όσο και τις προκλήσεις που θέτει η κλιματική αλλαγή μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Η συνολική διαδικασία συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση των δυνητικών οικονομικών ζημιών που θα μπορούσαν να προκύψουν από επιλογές που δεν λαμβάνουν υπόψη όλους τους κινδύνους και τους προβληματισμούς.

Βέλτιστες πρακτικές:

- «ClimeFish»: Από κοινού δημιουργία πλαισίου στήριξης αποφάσεων για τη διασφάλιση της [βιώσιμης παραγωγής ιχθύων](#) στην Ευρώπη υπό το πρίσμα της κλιματικής αλλαγής

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Αμειψισπορά

Πράσινα μέτρα

Αμειψισπορά

Προσαρμογή

Η αμειψισπορά είναι η πρακτική που συνίσταται στην εναλλαγή διαφόρων ειδών καλλιεργειών στην ίδια περιοχή σε διαδοχικές καλλιεργητικές περιόδους. Περιορίζει την εξάρτηση από μια σειρά θρεπτικών συστατικών, τη διάδοση επιβλαβών οργανισμών και ζιζανίων, καθώς και την πιθανότητα ανάπτυξης ανθεκτικών επιβλαβών οργανισμών και ζιζανίων. Η ετήσια εναλλαγή διαφορετικών καλλιεργειών αποφέρει πρόσθετα οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη διαφόρων ειδών. Αποσκοπεί κυρίως στην αναζωογόνηση του εδάφους και στην πρόληψη της ρύπανσης από επιβλαβείς ουσίες. Επομένως, είναι χρήσιμη για τη μακροπρόθεσμη διαχείριση των γεωργικών εκτάσεων και εκμεταλλεύσεων.

Βέλτιστες πρακτικές, επίσης στο πλαίσιο του έργου [AgriAdapt](#):

- Διαφοροποίηση των καλλιεργειών και βελτιωμένη διαχείριση του εδάφους για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στη [Segovia](#) (Ισπανία)
- Βελτίωση της δομής του εδάφους μιας γεωργικής εκμετάλλευσης αροτραίων καλλιεργειών στην περιφέρεια [Heilbronn](#) (Γερμανία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Εισαγωγή φυσικών θηρευτών

Πράσινα μέτρα

Εισαγωγή φυσικών θηρευτών

Προσαρμογή

Οι φυσικοί θηρευτές ή εχθροί είναι οργανισμοί που εξαλείφουν ή μειώνουν την αναπαραγωγική ικανότητα κάποιου άλλου είδους. Οι περισσότεροι από αυτούς εισάγονται από τον άνθρωπο για την αριθμητική μείωση κάποιου άλλου οργανισμού και τη διασφάλιση του βιολογικού ελέγχου, όπως η εισαγωγή μαλακίων για τον έλεγχο των φυκιών. Οι φυσικοί θηρευτές θα πρέπει πάντα να εισάγονται με προσοχή λόγω της πιθανότητας ανεπιθύμητων αρνητικών συνεπειών.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Κλιματική αλλαγή: Επιστροφή στο μέλλον για τους [θαλάσσιους θηρευτές](#)
- Αποκατάσταση οικοτόπων και ολοκληρωμένη διαχείριση στο [δέλτα του Ebro](#) (βλ. επίσης [εδώ](#)) για τη βελτίωση της προστασίας της βιοποικιλότητας και της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή (Ισπανία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Εντοπισμός και παρακολούθηση των πλέον προβληματικών ειδών

Ήπια μέτρα

Εντοπισμός των πλέον προβληματικών ειδών και παρακολούθηση των μετακινήσεών τους

Προσαρμογή

Ορισμένα είδη επηρεάζονται έντονα από την κλιματική αλλαγή, ιδίως από τις υψηλότερες θερμοκρασίες, πράγμα που μπορεί να τα ωθήσει σε αναγκαστική μετακίνηση και αναζήτηση άλλων φυσικών οικοτόπων. Το φαινόμενο αυτό επηρεάζει όχι μόνο τη διαθεσιμότητα τροφής για τα ίδια τα επηρεαζόμενα είδη, αλλά και ολόκληρο το οικοσύστημα. Ο εντοπισμός των ειδών που επηρεάζονται περισσότερο από την κλιματική αλλαγή και η παρακολούθηση των μετακινήσεών τους είναι ζωτικής σημασίας για τη διάσωση τόσο των ειδών αυτών όσο και ολόκληρου του οικοσυστήματος.

Βέλτιστες πρακτικές:

- [Αξιολόγηση της ευπάθειας](#) των ψαριών και των ασπόνδυλων ειδών σε ένα μεταβαλλόμενο κλίμα
- Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στα [ευρωπαϊκά ασπόνδυλα είδη](#), με αναφορά στην ευπάθεια των ειδών της Σύμβασης της Βέρνης (επίσης [εδώ](#))
- Παγκόσμια Ερευνητική Πρωτοβουλία Παρατήρησης του Αλπικού Περιβάλλοντος ([GLORIA](#))

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Εντοπισμός και παρακολούθηση των πλέον προβληματικών βιολογικών φορέων και παθογόνων παραγόντων

Ήπια μέτρα

Προσαρμογή

Εντοπισμός των πλέον προβληματικών βιολογικών φορέων και παθογόνων παραγόντων και παρακολούθηση των μετακινήσεών τους

Οι βιολογικοί φορείς είναι ζώντες οργανισμοί που μπορούν να μεταδώσουν λοιμώδεις παθογόνους παράγοντες μεταξύ των ανθρώπων ή από τα ζώα στον άνθρωπο. Πολλοί από αυτούς τους βιολογικούς φορείς είναι έντομα που τρέφονται με απομύζηση αίματος, κατά την οποία αναρροφούν παθογόνους μικροοργανισμούς από μολυσμένο ξενιστή (άνθρωπο ή ζώο) και στη συνέχεια το μεταδίδουν σε νέο ξενιστή, μετά την αναπαραγωγή του παθογόνου παράγοντα. Συχνά, όταν ένας βιολογικός φορέας γίνει μολυσματικός μπορεί να μεταδίδει τον παθογόνο παράγοντα για το υπόλοιπο της ζωής του, όποτε απομυζεί αίμα σε κάθε επακόλουθο τσίμπημα. Ο εντοπισμός και η παρακολούθηση των πλέον προβληματικών βιολογικών φορέων και παθογόνων παραγόντων είναι ζωτικής σημασίας για την πρόληψη της μετάδοσης επιβλαβών νοσημάτων.

Βέλτιστες πρακτικές:

- «Αντίστροφη» κλείδα επαλήθευσης για [είδη κουνουπιών](#)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Πρώθηση της ασφάλισης

Ήπια μέτρα

Πρώθηση της ασφάλισης

Προσαρμογή

Η ασφάλιση είναι ζωτικής σημασίας για την πρώθηση της οικονομικής και κοινωνικής σταθερότητας, ειδικά για τους κατοίκους περιοχών που είναι επιρρεπείς σε κινδύνους. Η πρώθηση της ασφάλισης για ιδιώτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι σημαντική και μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο διαχείρισης κινδύνου.

Βέλτιστες πρακτικές:

- Ασφαλιστική εταιρεία που υποστηρίζει δράσεις προσαρμογής σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στο [Torino](#) (Ιταλία)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Εκστρατείες ευαισθητοποίησης για αλλαγή συμπεριφοράς

Ήπια μέτρα

Εκστρατείες ευαισθητοποίησης για αλλαγή συμπεριφοράς

Προσαρμογή

Η ευαισθητοποίηση του κοινού είναι σημαντική για την αύξηση του ενθουσιασμού, για την υποστήριξη και την τόνωση της προσωπικής κινητοποίησης και δράσης, καθώς και για την ενεργοποίηση γνώσεων και πόρων σε τοπική κλίμακα. Οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης μπορούν να απευθύνονται σε ομάδες κατοίκων μιας περιοχής που βρίσκεται αντιμέτωπη με μια συγκεκριμένη κλιματική απειλή, σε ομάδες ενδιαφερόμενων μερών ή στο ευρύ κοινό. Η ευαισθητοποίηση απαιτεί στρατηγικές αποτελεσματικής επικοινωνίας για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος. Σκοπός των εκστρατειών ευαισθητοποίησης είναι γενικά ο αυξανόμενος προβληματισμός, η ενημέρωση του στοχευόμενου κοινού, η δημιουργία θετικής εικόνας και η αλλαγή συμπεριφοράς. Οι μεγάλες εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την κλιματική αλλαγή περιλαμβάνουν συχνά ένα μείγμα μέτρων προσαρμογής, μετριασμού, ενεργειακής απόδοσης και βιωσιμότητας.

Βέλτιστες πρακτικές:

- [Σαραγόσα](#): συνδυασμός μέτρων ευαισθητοποίησης και χρηματοδότησης για την ενίσχυση της αποδοτικότητας των υδάτινων πόρων
- Διασφάλιση της μελλοντικής υδροδότησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στην κοιλάδα [Lavant του ποταμού Carinthia](#) (Αυστρία)
- [Πλατφόρμα συμμετοχικής χρηματοδότησης της Γάνδης](#) που υλοποιεί την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μέσω του οικολογικού προσανατολισμού των πόλεων (Βέλγιο)

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης & αξιολογήσεις ευπάθειας

Ήπια μέτρα

Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης & αξιολογήσεις ευπάθειας

Προσαρμογή

Τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και οι αξιολογήσεις ευπάθειας αποτελούν βασικά στοιχεία της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της μείωσης του κινδύνου καταστροφών. Αποσκοπούν στην αποφυγή και τη μείωση των ζημιών που προκαλούνται από διάφορους κινδύνους. Η σημασία ενός αποτελεσματικού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης έγκειται στην αναγνώριση των οφελών του από τον τοπικό πληθυσμό. Τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης περιλαμβάνουν τον εντοπισμό, την ανάλυση, την πρόβλεψη και τη διάδοση προειδοποιήσεων, πριν από την επακόλουθη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη δέουσα αντίδραση και την υλοποίηση. Προκειμένου να είναι αποτελεσματικό και άρτιο, ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης πρέπει να περιλαμβάνει τέσσερα αλληλένδετα στοιχεία: γνώση των κινδύνων· υπηρεσίες παρακολούθησης και προειδοποίησης· διάδοση και επικοινωνία· και ικανότητα αντίδρασης. Τα συστήματα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την...

- ... αξιολόγηση της ευπάθειας σε υψηλές θερμοκρασίες: διαδικτυακή πρόβλεψη καύσωνα ([EuroHEAT](#))·
- ... καταπολέμηση των δασικών πυρκαγιών: Ευρωπαϊκό σύστημα πληροφόρησης για τις δασικές πυρκαγιές ([EFFIS](#))·
- ... αξιολόγηση της μείωσης των θερινών βροχοπτώσεων και ξηρασιών: Ευρωπαϊκό παρατηρητήριο για την ξηρασία ([EDO](#))·
- ... πρόβλεψη των πλημμυρών: Ευρωπαϊκό σύστημα ευαισθητοποίησης για τις πλημμύρες ([EFAS](#))·
- ... αξιολόγηση της τήξης των πάγων και της μείωσης του περμαφρόστ ([PermaNET](#))·
- ... αξιολόγηση των κατολισθήσεων και των πτώσεων βράχων, όπως στο [έργο ProtectBio](#) στην Ελβετία·
- ... αξιολόγηση και χαρτογράφηση της μελλοντικής διάβρωσης·
- ... καταπολέμηση ασθενειών: Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων ([ECDC](#)), Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τα Αεροαλλεργιογόνα ([EAN](#)).

Περισσότερες πληροφορίες για τα [Προγράμματα Χρηματοδότησης](#)

Περισσότερες πληροφορίες για την [Τεχνική Βοήθεια](#)

Ενημερωτική ενότητα: Τι είναι τα πράσινα, τα γκρίζα και τα ήπια μέτρα;

Γκρίζα μέτρα...

... αφορούν υλικές υποδομές και βασίζονται σε τεχνολογικές λύσεις με σκοπό τον καλύτερο εφοδιασμό των ανθρώπων και των τόπων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της αλλαγής του κλίματος. Τα γκρίζα μέτρα περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων για τον μετασχηματισμό του δομημένου περιβάλλοντος. Ορισμένα παραδείγματα είναι οι παρεμβάσεις σε υποδομές ζωτικής σημασίας, η πραγματοποίηση βελτιώσεων στις κτιριακές υποδομές κρίσιμης σημασίας, καθώς και η ανάληψη έργων πολεοδομικού σχεδιασμού για τον περιορισμό των απειλών από κλιματικά φαινόμενα.

Πράσινα μέτρα...

... επιφέρουν αλλαγές στο δομημένο περιβάλλον με τη χρήση λύσεων που βασίζονται στη φύση. Η εφαρμογή των μέτρων αυτών μπορεί να είναι λιγότερο δαπανηρή και να αποφέρει άλλα οφέλη, όπως βελτιωμένη χωροταξία ή οφέλη για τη φύση και τη βιοποικιλότητα. Τα πράσινα μέτρα συχνά αποτελούν «ουδέτερες» λύσεις για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας των ανθρώπινων συστημάτων διότι θα συνεχίσουν να αποφέρουν οφέλη ακόμη και αν οι κλιματικές επιπτώσεις δεν επέλθουν ή αποδειχθούν λιγότερο σοβαρές από τις αναμενόμενες. Τα μέτρα αυτά αναφέρονται συχνά ως πράσινη υποδομή (ή γαλάζια υποδομή, εάν πρόκειται για υδάτινα οικοσυστήματα) ή ως μέτρα προσαρμογής βάσει οικοσυστημάτων.

Ήπια μέτρα...

... περιλαμβάνουν πολιτικές, νομικές ή διοικητικές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην αλλαγή συμπεριφοράς, στην περαιτέρω βελτίωση της προσαρμοστικής ικανότητας των πολιτών, των επιχειρήσεων και των δημόσιων αρχών ή στην ανάπτυξη γνώσεων και τεχνογνωσίας. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν εκστρατείες ευαισθητοποίησης, συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης ή παροχή εργαλείων πληροφόρησης στα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως εκτιμήσεις των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και αξιολογήσεις ευπάθειας ή κινδύνων, καθώς και ασφάλιση έναντι ζημιών από ακραία καιρικά φαινόμενα.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: Προγράμματα

- [Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία \(ΕΔΕΤ\)](#)
 - Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ([ΕΤΠΑ](#))
 - [Αστικές καινοτόμες δράσεις](#)
 - [Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία](#)
 - Ταμείο Συνοχής ([ΤΣ](#))
 - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ ([ΕΚΤ+](#))
 - Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης ([ΕΓΤΑΑ](#))
 - Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας ([ΕΤΘΑΥ](#))
- Πρόγραμμα [LIFE](#) του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA)
- [Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης](#)
- [Invest EU](#)

- [Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»](#)
- [Μηχανισμός χρηματοδότησης της ΕΕ για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές](#)
- [«Ορίζων Ευρώπη»](#)
- [Ταμείο καινοτομίας](#)

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: ΕΔΕΤ

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία ([ΕΔΕΤ](#)) περιλαμβάνουν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας. Πάνω από το ήμισυ της χρηματοδότησης της ΕΕ διοχετεύεται μέσω αυτών των ταμείων. Επικεντρώνονται κυρίως σε πέντε τομείς: έρευνα και καινοτομία, ψηφιακές τεχνολογίες, στήριξη μιας οικονομίας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και στήριξη των μικρών επιχειρήσεων.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: ΕΤΠΑ

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ([ΕΤΠΑ](#)) αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω της διόρθωσης των ανισορροπιών μεταξύ των περιφερειών. Μεταξύ του 2021 και του 2027 το ΕΤΠΑ θα καταστήσει δυνατές επενδύσεις για τη διαμόρφωση μιας πιο ευφυούς, οικολογικής, συνδεδεμένης και κοινωνικής Ευρώπης που βρίσκεται πλησιέστερα στους πολίτες της. Το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί προγράμματα με κοινή ευθύνη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των εθνικών και περιφερειακών αρχών των κρατών μελών. Οι διοικήσεις των κρατών μελών επιλέγουν τα χρηματοδοτούμενα έργα και αναλαμβάνουν την ευθύνη για την καθημερινή διαχείριση.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: ΕΤΠΑ

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Στο ΕΤΠΑ περιλαμβάνονται δύο ακόμη πρωτοβουλίες: [Αστικές καινοτόμες δράσεις](#) και [Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία Interreg](#).

Οι αστικές καινοτόμες δράσεις είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παρέχει στις αστικές περιοχές ολόκληρης την Ευρώπη πόρους για τη δοκιμή νέων και μη δοκιμασμένων λύσεων εστιασμένων στην αντιμετώπιση των αστικών προκλήσεων. Στο πλαίσιο του προγράμματος Interreg, η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί τη συνεργασία μεταξύ περιφερειών και χωρών προκειμένου να βοηθήσει την οικονομική και κοινωνική τους ανάπτυξη και να υπερβεί το εμπόδιο των συνόρων. Το πρόγραμμα Interreg διαρθρώνεται σε πολλά σκέλη, όπως το [Interreg A](#) για τη διασυνοριακή συνεργασία, το [Interreg B](#) για τη διακρατική συνεργασία και το [Interreg C](#) για τη διαπεριφερειακή συνεργασία.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: ΤΣ

Ταμείο Συνοχής

Το Ταμείο Συνοχής ([ΤΣ](#)) στηρίζει επενδύσεις στον τομέα του περιβάλλοντος και των διευρωπαϊκών δικτύων όσον αφορά την υποδομή των μεταφορών. Κατά την περίοδο 2021-2027 θα συνδράμει τη Βουλγαρία, την Τσεχία, την Εσθονία, την Ελλάδα, την Κροατία, την Κύπρο, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, την Πολωνία, την Πορτογαλία, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία. Το 37 % των συνολικών χρηματοδοτικών του κονδυλίων αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: ΕΚΤ+

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ ([ΕΚΤ+](#)) επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό, με έμφαση στη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης και εκπαίδευσης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο προϋπολογισμός του για την περίοδο 2021-2027 ανέρχεται σε σχεδόν 100 δισ. ευρώ. Το ΕΚΤ+ συμβάλλει σημαντικά στις πολιτικές της ΕΕ για την απασχόληση, την κοινωνία, την εκπαίδευση και τις δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σε αυτούς τους τομείς. Επιπλέον, αποσκοπεί επίσης στη βελτίωση της κατάστασης των πλέον ευάλωτων ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: ΕΓΤΑΑ

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης

Η Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) στηρίζει τον δυναμισμό και την οικονομική βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών. Η αγροτική ανάπτυξη αποτελεί τον δεύτερο πυλώνα της ΚΓΠ. Συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών με την προώθηση της ανταγωνιστικότητας, με τη διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων και της δράσης για το κλίμα και με την επίτευξη ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης των αγροτικών οικονομιών και κοινοτήτων. Ο προϋπολογισμός του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης ([ΕΓΤΑΑ](#)) ανέρχεται σε 95,5 δισ. ευρώ.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: ΕΤΘΑΥ

Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργεια ([ΕΤΘΑΥ](#)) βοηθά τον κλάδο της αλιείας να υιοθετήσει πρακτικές βιώσιμης αλιείας και τις παράκτιες κοινότητες να διαφοροποιήσουν την οικονομία τους, συμβάλλοντας έτσι στη βελτίωση της ποιότητας ζωής κατά μήκος των ευρωπαϊκών ακτών. Στηρίζει την κοινή αλιευτική πολιτική της ΕΕ, τη θαλάσσια πολιτική της ΕΕ και το θεματολόγιο της ΕΕ για τη διεθνή διακυβέρνηση των ωκεανών. Παρέχει στήριξη για την ανάπτυξη καινοτόμων έργων που διασφαλίζουν τη βιώσιμη χρήση των υδρόβιων και των θαλάσσιων πόρων. συμβάλλοντας έτσι στην επισιτιστική ασφάλεια μέσω της προσφοράς θαλασσινών προϊόντων, της ανάπτυξης μιας βιώσιμης γαλάζιας οικονομίας και της βιώσιμης διαχείρισης για υγιείς, ασφαλείς, προστατευόμενες, καθαρές θάλασσες και ωκεανούς.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: LIFE

Χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα

Το πρόγραμμα LIFE του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον είναι το χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα. Αποσκοπεί στη στήριξη έργων στους τομείς [της φύσης και της βιοποικιλότητας](#), [της κυκλικής οικονομίας και της ποιότητας ζωής](#), [του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν](#), καθώς και [της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας](#). Υποστηρίζει τους αιτούντες και παρέχει πληροφορίες σχετικά με βραβεία, δημοσιεύσεις και δρομολογήσεις έργων.

Το υποπρόγραμμα για [τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν](#) συγχρηματοδοτεί έργα που στηρίζουν τη λειτουργία του ευρωπαϊκού συμφώνου για το κλίμα, την άσκηση δραστηριοτήτων βιώσιμης χρηματοδότησης, την ευαισθητοποίηση, την κατάρτιση και την ανάπτυξη ικανοτήτων, την ανάπτυξη γνώσεων και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης

Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης

Το [Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης](#) (ΤΔΜ) είναι ένα χρηματοδοτικό μέσο στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 και αποτελεί τον πρώτο πυλώνα του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας που αποσκοπεί στην επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας της ΕΕ έως το 2050. Το ΤΔΜ στηρίζει τις περιοχές που πλήττονται επηρεάζονται περισσότερο από τη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα προκειμένου να αποφευχθεί η αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων, σύμφωνα με τον στόχο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ για τη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αλλαγών στην ΕΕ. Η Επιτροπή δημιούργησε μια πλατφόρμα δίκαιης μετάβασης (βλ. Τεχνική βοήθεια στο παρόν εγχειρίδιο) προκειμένου να βοηθήσει τις χώρες και τις περιφέρειες της ΕΕ να αποκτήσουν πρόσβαση στη στήριξη που διατίθεται μέσω του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: InvestEU

InvestEU

Το Ταμείο InvestEU συνδυάζει 13 χρηματοοικονομικά μέσα της ΕΕ υπό κεντρική διαχείριση και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων σε ένα μέσο. Πρόκειται για μέσο βασιζόμενο στην αγορά και καθοδηγούμενο από τη ζήτηση, με ιδιαίτερη έμφαση στις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ. Στηρίζει έργα στους τομείς των βιώσιμων υποδομών, της έρευνας, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των κοινωνικών επενδύσεων και δεξιοτήτων.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Ο [μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»](#) (Μηχανισμός CEF) στηρίζει την ανάπτυξη υψηλής απόδοσης, βιώσιμων και αποδοτικά διασυνδεδεμένων διευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών υπηρεσιών. Πέραν των επιχορηγήσεων, ο μηχανισμός CEF παρέχει χρηματοδοτική στήριξη σε έργα μέσω καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων, όπως οι εγγυήσεις και τα ομόλογα έργων. Τα μέσα αυτά επιτυγχάνουν σημαντική μόχλευση στη χρήση του προϋπολογισμού της ΕΕ και λειτουργούν ως καταλύτης για την προσέλκυση περαιτέρω χρηματοδότησης τόσο από τον ιδιωτικό τομέα όσο και από άλλους φορείς του δημόσιου τομέα.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: Μηχανισμός χρηματοδότησης της ΕΕ για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές

Μηχανισμός χρηματοδότησης της ΕΕ για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές

Για την καλύτερη στήριξη έργων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και, συνακόλουθα, για την ενθάρρυνση της ευρύτερης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέσπισε τον [μηχανισμό χρηματοδότησης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές](#). Κύριος στόχος του μηχανισμού είναι να δώσει στα κράτη μέλη δυνατότητα στενότερης συνεργασίας για την υιοθέτηση και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με στόχο την ευχερέστερη επίτευξη τόσο των μεμονωμένων όσο και των συλλογικών στόχων για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Ο μηχανισμός θα ενισχύσει επίσης έργα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και θα διευκολύνει την οικονομικά αποδοτικότερη ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ, ιδίως σε περιοχές που έχουν μεγαλύτερη πρόσβαση σε φυσικούς πόρους ή είναι καταλληλότερες από γεωγραφική άποψη.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: «Ορίζων Ευρώπη»

«Ορίζων Ευρώπη»

Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» αποτελεί το κυριότερο χρηματοδοτικό πρόγραμμα της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία, με προϋπολογισμό ύψους 95,5 δισ. ευρώ. Αντιμάχεται την κλιματική αλλαγή, συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη της ΕΕ. Το πρόγραμμα διευκολύνει τη συνεργασία και ενισχύει τον αντίκτυπο της έρευνας και της καινοτομίας στην ανάπτυξη, στη στήριξη και στην εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις παγκόσμιες προκλήσεις. Στηρίζει τη δημιουργία και την καλύτερη διάδοση γνώσεων και τεχνολογιών αριστείας. Δημιουργεί θέσεις εργασίας, αξιοποιεί πλήρως τη δεξαμενή ταλέντων της ΕΕ, τονώνει την οικονομική ανάπτυξη, προάγει τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και βελτιστοποιεί τον αντίκτυπο των επενδύσεων σε έναν ενισχυμένο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας.

Χρηματοδότηση της προσαρμογής: Ταμείο Καινοτομίας

Ταμείο καινοτομίας

Το [Ταμείο Καινοτομίας](#) είναι ένα μεγάλο χρηματοδοτικό πρόγραμμα για την επίδειξη καινοτόμων τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Στόχος του είναι να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να επενδύσουν στην καθαρή ενέργεια και την καθαρή βιομηχανία για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης, τη δημιουργία τοπικών, αξιοπρεπών και μακρόπνων θέσεων εργασίας και την ενίσχυση της ευρωπαϊκής τεχνολογικής υπεροχής σε παγκόσμια κλίμακα. Αυτός ο στόχος επιτυγχάνεται μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για έργα μεγάλης και μικρής κλίμακας που εστιάζουν στην ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών και διαδικασιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών σε ενεργοβόρες βιομηχανίες, στη δέσμευση και χρήση του διοξειδίου του άνθρακα, στην κατασκευή και λειτουργία εγκαταστάσεων δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα, στην καινοτόμο παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και στην αποθήκευση ενέργειας.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

- [Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή](#)
- [Εργαλείο στήριξης της προσαρμογής αστικών περιοχών](#)
- [Υπηρεσία Copernicus για την κλιματική αλλαγή](#)
- [Σύστημα πληροφοριών για τη βιοποικιλότητα στην Ευρώπη](#)
- [Σύστημα πληροφοριών σχετικά με τα ύδατα για την Ευρώπη](#)
- [Εθνικές πλατφόρμες για την προσαρμογή](#), όπως στην Αυστρία, τη Φινλανδία, την Ουγγαρία, την Πολωνία, την Κροατία, τη Γαλλία, την Ιρλανδία, την Ισπανία, τη Δανία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες και τη Σουηδία.
- Αξιολογήσεις CCIV μέσω της βιβλιοθήκης του [EIONET](#)
- [Πλατφόρμες διακρατικών ανταλλαγών](#), όπως η πλατφόρμα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή για τις Άλπεις ή το παρατηρητήριο των Πυρηνάων για την κλιματική αλλαγή
- [Δίκτυα πόλεων](#), όπως το Σύμφωνο των Δημάρχων για το Κλίμα και την Ενέργεια – Ευρώπη, το δίκτυο «C40 Cities», η ετήσια διάσκεψη της πρωτοβουλίας «Making Cities Resilient» («Πώς μπορούν οι πόλεις να γίνουν πιο ανθεκτικές») ή «Resilient Cities» («Ανθεκτικές πόλεις»)
- [Πρωτοβουλία κοινού προγραμματισμού «Η Ευρώπη των πόλεων»](#)
- [Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»](#)
- [Μηχανισμός τεχνικής βοήθειας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης](#)
- [Συμβουλευτικός κόμβος InvestEU](#)
- [Πλατφόρμα Δίκαιης Μετάβασης](#)

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Η [Climate-ADAPT](#) είναι η ευρωπαϊκή πλατφόρμα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και αποτελεί εταιρική σχέση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος. Η Climate-ADAPT έχει ως στόχο να στηρίξει την Ευρώπη για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή παρέχοντας στους χρήστες πρόσβαση και δυνατότητα ανταλλαγής δεδομένων και πληροφοριών σχετικά με: την αναμενόμενη κλιματική αλλαγή στην Ευρώπη· την τρέχουσα και τη μελλοντική ευπάθεια των περιφερειών και των τομέων· εθνικές και διακρατικές στρατηγικές και δράσεις προσαρμογής· περιπτωσιολογικές μελέτες με θέμα την προσαρμογή και δυνητικές επιλογές προσαρμογής· και εργαλεία που στηρίζουν τον σχεδιασμό της προσαρμογής.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Εργαλείο στήριξης της προσαρμογής αστικών περιοχών

Το [εργαλείο στήριξης της προσαρμογής αστικών περιοχών](#) έχει ως στόχο να βοηθήσει τις πόλεις, τις κωμοπόλεις και τις τοπικές τους αρχές να αναπτύξουν, να εφαρμόσουν και να παρακολουθήσουν σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Αναπτύχθηκε ως πρακτικό εργαλείο καθοδήγησης για τις αστικές περιοχές ως ένδειξη αναγνώρισης της σημασίας τους για την ευρωπαϊκή οικονομία. Το εργαλείο περιγράφει όλα τα μέτρα που απαιτούνται για την ανάπτυξη και την υλοποίηση μιας στρατηγικής προσαρμογής. Απευθύνεται τόσο στις πόλεις που ξεκινούν αυτή τη διαδικασία όσο και σε εκείνες που βρίσκονται σε πιο προχωρημένο στάδιο της.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Υπηρεσία Copernicus για την κλιματική αλλαγή

Η [υπηρεσία Copernicus για την κλιματική αλλαγή](#) έχει ως στόχο τη στήριξη των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό των επιπτώσεών της, μέσω της παροχής συνεκτικών και έγκυρων πληροφοριών σχετικά με την κλιματική αλλαγή. Προσφέρει δωρεάν και ανοικτή πρόσβαση σε δεδομένα και εργαλεία για το κλίμα που βασίζονται στις διαθέσιμες επιστημονικές γνώσεις.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Σύστημα πληροφοριών για τη βιοποικιλότητα στην Ευρώπη

Το [Σύστημα Πληροφοριών για τη Βιοποικιλότητα στην Ευρώπη](#) αποτελεί ενιαίο σημείο εισόδου δεδομένων και πληροφοριών για τη βιοποικιλότητα στην Ευρώπη. Παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την προστασία της βιοποικιλότητας, τις πράσινες υποδομές, την πολιτική και τα δεδομένα για τη βιοποικιλότητα και άλλους τομείς που σχετίζονται με τις προκλήσεις και το μέλλον της βιοποικιλότητας.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Σύστημα πληροφοριών σχετικά με τα ύδατα για την Ευρώπη

Το [Σύστημα πληροφοριών σχετικά με τα ύδατα για την Ευρώπη](#) (WISE) αποτελεί εταιρική σχέση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος. Εγκαινιάστηκε το 2007 ως διαδικτυακή πύλη εισόδου σε πληροφορίες σχετικά με τα ύδατα, από τα εσωτερικά ύδατα έως τα θαλάσσια. Όσον αφορά τους χρήστες από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ ή άλλες περιβαλλοντικές εθνικές, περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις, το WISE τους παρέχει στοιχεία σχετικά με θεματικές αξιολογήσεις στο πλαίσιο των πολιτικών της ΕΕ για τα ύδατα. Όσον αφορά τους επαγγελματίες και τους επιστήμονες του τομέα των υδάτων, το WISE διευκολύνει την πρόσβασή τους σε έγγραφα αναφοράς και θεματικά δεδομένα, τα οποία μπορούν να τηλεφορτωθούν για τη διενέργεια περαιτέρω αναλύσεων. Όσον αφορά το ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένων ιδιωτικών ή δημόσιων φορέων, το WISE παρουσιάζει ένα εκτενές φάσμα πληροφοριών σχετικά με τα ύδατα μέσω διαδραστικών χαρτών, διαγράμμάτων και δεικτών.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Διάφορες εθνικές πλατφόρμες για την προσαρμογή που παρέχουν ειδικές ανά χώρα πληροφορίες

Αυστρία

Klima | Wandel | Anpassung

Φινλανδία

Ουγγαρία

Πολωνία

Κροατία

Γαλλία

Ιρλανδία

Ισπανία

Δανία

Γερμανία

Κάτω Χώρες

Σουηδία

Klimatanpassning.se

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Αξιολογήσεις CCIV (Αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής και επακόλουθη ευπάθεια)

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών και Παρατηρήσεων για το Περιβάλλον (EIONET) είναι ένα δίκτυο εταίρων που αποτελείται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και 38 χώρες, τις χώρες μέλη του και ορισμένες συνεργαζόμενες χώρες. Συγκεντρώνουν και παρέχουν από κοινού δεδομένα, γνώσεις και συμβουλές προς τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σχετικά με το περιβάλλον στην Ευρώπη. Το δίκτυο παρέχει επίσης δεδομένα σχετικά με τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής και την επακόλουθη και την ευπάθεια, για περαιτέρω ανάλυση.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Πλατφόρμες διακρατικών ανταλλαγών

Η πλατφόρμα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή για τις Άλπεις ([CAPA](#)) παρέχει γνώσεις σχετικά με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στις Άλπεις. Απευθύνεται σε φορείς χάραξης πολιτικής, δημόσιες διοικήσεις, δήμους, επιχειρηματίες, ερευνητές και εμπειρογνώμονες. Η CAPA είναι διαθέσιμη στα γερμανικά, τα αγγλικά, τα γαλλικά, τα ιταλικά και τα σλοβενικά.

Το Παρατηρητήριο των Πυρηναίων για την κλιματική αλλαγή ([OPCC](#)) αποτελεί διασυνοριακή πρωτοβουλία εδαφικής συνεργασίας της κοινότητας εργασίας των Πυρηναίων. Στόχος της είναι η παρακολούθηση και η κατανόηση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής στα Πυρηναία, προκειμένου να διευκολυνθεί η προσαρμογή της περιοχής στις επιπτώσεις αυτού του φαινομένου.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Δίκτυα πόλεων

Το Σύμφωνο των Δημάρχων για το Κλίμα και την Ενέργεια – Ευρώπη είναι το μεγαλύτερο κίνημα στον κόσμο για τοπικές δράσεις για το κλίμα και την ενέργεια. Απαρτίζεται από χιλιάδες οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης που έχουν δεσμευτεί οικειοθελώς να υλοποιήσουν τους στόχους της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια, επιδιώκοντας από κοινού μια πιο δίκαιη και κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη για όλους τους πολίτες της. Μεταξύ άλλων, παρέχει παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση και τους πόρους που απαιτούνται για την προσαρμογή.

Το δίκτυο «C40 Cities» είναι ένα παγκόσμιο δίκτυο δημάρχων που αναλαμβάνουν επείγουσα δράση για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και τη δημιουργία ενός ευημερούντος μέλλοντος. Παρέχει πληροφορίες σχετικά με την ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας, τη συμμετοχή της κοινωνίας και την εντατικοποίηση της δράσης για το κλίμα.

Η πρωτοβουλία «Making Cities Resilient» («Πώς μπορούν οι πόλεις να γίνουν πιο ανθεκτικές») αποτελεί διατομεακή πρωτοβουλία για τη βελτίωση της τοπικής ανθεκτικότητας μέσω της προώθησης και της δημιουργίας αλληλοενισχυόμενων δικτύων μάθησης μεταξύ πόλεων. Μέσω της υλοποίησης ενός χάρτη πορείας τριών σταδίων για την αστική ανθεκτικότητα, ο οποίος παρέχει διάφορα εργαλεία, πρόσβαση στη γνώση, καθώς και εργαλεία παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων, η πρωτοβουλία αυτή θα στηρίξει τις πόλεις κατά την πορεία τους προς τον περιορισμό των κινδύνων και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
των Περιφερειών

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Πρωτοβουλία κοινού προγραμματισμού «Η Ευρώπη των πόλεων»

Η πρωτοβουλία κοινού προγραμματισμού «Η Ευρώπη των πόλεων» είναι ο κόμβος γνώσης για τις αστικές μεταβάσεις. Έχει ως αποστολή να συνδέσει τις δημόσιες αρχές, την κοινωνία των πολιτών, τους επιστήμονες, τους φορείς καινοτομίας, τις επιχειρήσεις και τη βιομηχανία, με στόχο την παροχή γόνιμου περιβάλλοντος για την έρευνα και την καινοτομία προς υποστήριξη των διαδικασιών αστικού μετασχηματισμού. Ο κόμβος δημιουργήθηκε το 2010 για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων αστικών προκλήσεων του σήμερα, με τη φιλοδοξία να αναπτυχθεί ένας ευρωπαϊκός κόμβος έρευνας και καινοτομίας. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές μπορούν να επικοινωνούν με τον κόμβο και να συνεργάζονται για μακροπρόθεσμες στρατηγικές και κοινά έργα.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Ο [μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» \(Μηχανισμός CEF\)](#) αποτελεί βασικό χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για την υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και σημαντικό παράγοντα διευκόλυνσης της επίτευξης των στόχων της Ένωσης για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές με ορίζοντα το 2030 και το 2050. Στηρίζει την ανάπτυξη υψηλής απόδοσης, βιώσιμων και αποδοτικά διασυνδεδεμένων διευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των ψηφιακών υπηρεσιών. Οι επενδύσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού CEF καλύπτουν τα κενά της Ευρώπης στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και της ψηφιακής «ραχοκοκαλιάς» της Ευρώπης. Ο μηχανισμός CEF ωφελεί τους πολίτες όλων των κρατών μελών απολαμβάνουν τα οφέλη του μηχανισμού CEF, καθώς καθιστά τα ταξίδια πιο εύκολα και βιώσιμα, ενισχύει την ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης, καθιστώντας παράλληλα δυνατή την ευρύτερη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και διευκολύνει τη διασυνοριακή αλληλεπίδραση μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων, των επιχειρήσεων και των πολιτών.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Μηχανισμός τεχνικής βοήθειας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης

Ο μηχανισμός τεχνικής βοήθειας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης

στηρίζει δικαιούχους του δημόσιου τομέα κατά την ανάπτυξη επενδυτικών έργων βιώσιμης ενέργειας με δυνατότητα τραπεζικής χρηματοδότησης. Τα έργα αυτά αφορούν τον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μικρής κλίμακας και/ή τις δημόσιες αστικές μεταφορές. Ο μηχανισμός αποσκοπεί στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των σχεδίων βιώσιμης ενέργειας και των πραγματικών επενδύσεων μέσω της στήριξης όλων των δράσεων που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία επενδύσεων σε έργα βιώσιμης ενέργειας.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Συμβουλευτικός κόμβος InvestEU

Ο [συμβουλευτικός κόμβος InvestEU](#) συμπληρώνει το Ταμείο InvestEU στηρίζοντας τον εντοπισμό, την προετοιμασία και την ανάπτυξη επενδυτικών έργων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο κόμβος, ο οποίος τελεί υπό τη διαχείριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, συνδέει τους φορείς υλοποίησης των έργων και τους ενδιαμέσους φορείς με συμβουλευτικούς εταίρους, οι οποίοι συνεργάζονται άμεσα προκειμένου να βοηθήσουν τα έργα να φθάσουν στο στάδιο της χρηματοδότησης. Ο κόμβος αποτελεί κεντρικό σημείο εισόδου για τους φορείς υλοποίησης έργων και τους ενδιαμέσους φορείς που αναζητούν συμβουλευτική υποστήριξη και τεχνική βοήθεια σχετικά με τα επενδυτικά ταμεία της ΕΕ που τελούν υπό κεντρική διαχείριση.

Τεχνική βοήθεια για την προσαρμογή

Πλατφόρμα Δίκαιης Μετάβασης

Η [Πλατφόρμα Δίκαιης Μετάβασης](#) παρέχει ενιαίο σημείο πρόσβασης για τη στήριξη και τις γνώσεις σχετικά με τη μετάβαση της Ευρώπης προς μια βιώσιμη και κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Η πλατφόρμα αποτελεί το βασικό εργαλείο της ΕΕ που βοηθά τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να αποκτήσουν πρόσβαση στη στήριξη που διατίθεται μέσω του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης, διασφαλίζοντας μια δίκαιη και ισότιμη μετάβαση που δεν αφήνει κανέναν άνθρωπο και κανέναν τόπο στο περιθώριο.

